Jaargang 113. Vrijdag, 13 October 1854. No. 82.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en* Vrijdags. *De abonnementsprijs voor den jaargang* 1854 *is f* 8—32, *en* franko *per post f* 9—36; *voor het vierde kwartaal f* 2—08 *en per post f* 2—34. *Zij die op de Bijbladen zijn geabonneerd, betalen eene verhooging van hoogstens* 60 *Cents per jaar.*

Sinds den 1*sten dezer worden in deze Courant de met den Telegraaf ontvangene berigten en de Beursnoteringen van denzelfden dag te* Amsterdam, *geregeld medegedeeld.*

De tweede Editie, *die aan de Geabonneerden ten platten lande welke zulks hebben opgegeven, des* Dingsdags *en* Vrijdags *middags wordt verzonden en waarin de Marktberigten van die dagen en de laatste Zeetijdingen zijn opgenomen, wordt tegen denzelfden prijs afgeleverd.*

LONGZIEKTE.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen* maakt, overeenkomstig Art. 13 van het Reglement ter voorkoming van het overbrengen of voortplanten der Besmettelijke Longziekte onder het Rundvee in de Provincie *Groningen*, uitgevaardigd door GEDEPUTEERDE STATEN den 25sten April 1848, aan de Ingezetenen bekend, dat in eene WEIDE buiten de EBBINGEPOORT, gelegen ten Westen aan den Grindweg, Kadastraal bekend sectie A no. 10, in gebruik bij den Koemelker KLAAS ROELFS WIERINGA, wonende aan het Boterdiep te *Groningen*, **een Rund is afgemaakt, dat bij opening is gebleken met de LONGZIEKTE behebt te zijn geweest;** weshalve den Ingezetenen wordt aanbevolen en zij worden gewaarschuwd:

a) om tegen deze verwoestende ziekte op hunne hoede te zijn, hun Vee steeds zooveel mogelijk afgezonderd en buiten gemeenschap met ander Vee te houden, en zoo min mogelijk Vee van anderen in hunne Weiden of op hunne Stallen toe te laten of Vee aan te koopen:

b. om, bij het ontstaan van eenige ziekte onder hun VEE, dadelijk aan den BURGEMEESTER daarvan kennis te geven; terwijl het verzuim daarvan hen aan de Boete en Gevangenis zal blootstellen, daartegen bij het Wetboek van Strafregt bedreigd;

c. om zich, in geval van het ontstaan van Ziekte onder hun Vee, stiptelijk te gedragen naar de aanwijzing van het Openbaar Gezag.

De BURGEMEESTER brengt wijders ter algemeene kennis, dat door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, ingevolge Artt. 16 en 17 van gemeld Reglement, is bepaald, dat de van de Longziekte verdachte Kringen rondom voormelde Weide zullen worden begrensd:

Ten Zuiden, Westen en **Noorden** door de **Oude Hunze**, aanwijzen te de grens der Gemeente, en **ten Oosten** door den **Grindweg van Groningen naar Noorderhoogebrug;** met dien verstande, dat deze Grindweg buiten die kringen zal verblijven.

Voorts dat de ingevolge meergemeld Reglement vereischte **Afscheidingsteekenen** zijn geteld.

GRONINGEN, 12 October 1854.

De Burgemeester voornoemd:
J. SLOT.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 14den October 1854, des voormiddags te 11 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Volgens de jongste berigten uit Chili, is een voorstel om de Jezuïten-orde daar te lande weder toe te laten als vroeger, door de kamer van volksafgevaardigden met 30 tegen 6 stemmen verworpen, nadat het door den Senaat of de eerste kamer aangenomen was.

RUSLAND. — TURKIJE.

Men kent thans den tekst van het rapport van den maarschalk *de St. Arnaud*, betreffende het gevecht aan de Alma, waarvan reeds de hoofdzakelijke inhoud door den telegraaf is medegedeeld. De maarschalk zegt daarin voornamelijk het volgende:

De Russen hadden aan de Alma hunne geheele legermagt bijeengetrokken om den overgang van het expeditie-leger te verhinderen. Prins *Mentzikoff* voerde het opperbevel in eigen persoon; al de hoogten waren van redouten en batterijen voorzien. Het Russische leger telde 40,000 man; nog in den ochtend van den 20sten waren 6000 man kavallerie van Theodosia gekomen. In den ochtend van den 20sten te 6 uur werd door de divisie *Bosquet*, versterkt door 8 bataljons Turken, eene beweging gemaakt, waardoor zij den linkervleugel der Russen en eenige hunner batterijen omtrok. Deze beweging van den generaal *Bosquet*, met bekwaamheid ten uitvoer gebragt, besliste den goeden afloop van den slag.

De Engelsche troepen, welke te gelijker tijd den regtervleugel der Russen moesten bedreigen, zijn door eenig oponthoud eerst te 10½ uur in linie van bataije gekomen, maar hebben door dapperheid dit verwijl vergoed. De maarschalk zelf voerde het centrum aan en tegen 12½ uur besloeg het leger der geallieërden eene uitgebreidheid van eene groote mijl en kwam aan de Alma aan, waar het door een verschrikkelijk tirailleursvuur ontvangen werd. Toen de divisie van den generaal *Bosquet* op de hoogten verscheen, werd het teeken tot den algemeenen aanval gegeven. De Alma werd met den stormpas overgetrokken. Prins *Napoleon* maakte zich aan het hoofd zijner divisie meester van het groote dorp Alma, onder het vuur der vijandelijke batterijen. Aan den voet der hoogten en onder het vuur der Russische batterijen begon een hevige strijd en eerst te 4½ uur waren de geallieërden alom overwinnaars. Al de positiën werden bemagtigd onder den kreet van *leve de Keizer.* Aan den linkervleugel ontmoetten de Engelschen groote massa's troepen en bezwaren, maar zij zijn deze met eene bewonderenswaardige kalmte en bedaardheid te boven gekomen. De Fransche troepen schaarden zich op de hoogten en de artillerie opende haar vuur. Alstoen was het geen terugtogt meer, maar eene vlugt van de Russen.

Het voordeel zoude nog ongelijk grooter zijn geweest, indien de geallieërden kavallerie hadden gehad. „*Mentzikoff* zoude alsdan geen leger meer gehad hebben, zegt de maarschalk *de St. Arnaud;* maar het was reeds laat, onze troepen waren vermoeid, de amunitie begon uitgeput te geraken; te 6 uur kampeerden de troepen in het bivouac zelf der Russen. Mijne tent is opgeslagen op de plaats, waar die van prins *Mentzikoff* des ochtends was geplaatst geweest, welke zich zoo zeker waande van ons te zullen tegenhouden en verslaan, dat hij er zijn rijtuig had gelaten. Ik heb het vermeesterd, met zijne portefeuille en brieven, en zal een goed gebruik maken van de belangrijke bijzonderheden, welke ik daar heb gevonden."

De Engelschen hebben 1800 man, die buiten gevecht gesteld zijn; de Franschen ongeveer 1300 man, als 3 officieren die gesneuveld en 54 gekwetst zijn, 253 onderofficieren en soldaten die gesneuveld en 1033 die gekwetst zijn. De generaal *Canrobert* is ligtelijk gekwetst in de borst en aan de hand door het springen van een houwitser. De generaal *Thomas* is zwaar gekwetst door een kogel in den onderbuik. Het verlies der Russen werd op 6000 man geschat. Eindelijk zegt de maarschalk *de St. Arnaud*, dat de Russische artillerie veel kwaad gedaan heeft, maar dat de Fransche voortreffelijker is, en hij betreurt het zeer, dat hij niet zijne twee regementen Afrikaansche jagers bij zich gehad heeft.

Ook van de Engelsche zijde is thans het breedvoerig officiëel rapport van den opperbevelhebber der Engelsche troepen, lord *Raglan*, van den slag aan de Alma medegedeeld. Het is gedagteekend van de Katcha-rivier, den 28sten Sept., en daaruit blijkt hoofdzakelijk het volgende: De bondgenooten trokken den 19den uit hun eerste kamp, en kwamen na een' vermoeijenden marsch den volgenden dag bij de Alma-rivier. De Franschen namen den linker-, de Engelschen den regtervleugel en het centrum in. De stelling der Russen was ongemeen sterk, zoo door de ligging op hoogten, als door de verschansingen. Het front beliep omstreeks twee mijlen, en de hoogte was op sommige plaatsen 356 tot 400 voeten boven den oever van de rivier, zeer steil oploopend; alles was aangewend om den toegang voor eenen vijand te bemoeijelijken, eene lange verschansing aangelegd, met batterijen van zwaar geschut op vele punten en in de regter flank, talrijke infanterie bezette de voorste stelling met eene geduchte reserve; in het geheel hadden de Russen 45- a 50,000 man.

De bondgenooten lieten een deel van hunne infanterie vooruitrukken; de kavallerie werd in reserve gehouden, daar men die des vijands op den linkervleugel en in de achterhoede had gezien. Het geschut des vijands rigtte al spoedig veel vernieling aan en een dorp werd daardoor in brand geschoten, waardoor op 300 (Eng.) ellen afstands alles in rook was gehuld, zoodat het uitzigt belemmerd, en het oprukken van de troepen op dit punt bemoeijelijkt werd. Zij trokken het evenwel om en begonnen stoutmoedig den aanval. Inmiddels toog de divisie onder sir *George Brown*, de rivier over, in spijt van de groote hinderpalen, en de eerste brigade nam eene redoute in, doch zij werd door het hevige vuur, waaraan zij was blootgesteld, genoodzaakt gedeeltelijk het verworven voordeel op te geven. Daarbij leden de 23ste en 33ste regementen zwaar. Het 23ste regement, dat uit 750 man bestond, telt nu niet meer dan 375 man en 5 officieren.

Nu was de hertog *van Cambridge* ook de rivier overgetrokken tot ondersteuning van de troepen; de garde te voet bragt den vijand aan het deinzen en verzekerde het bezit van diens werken. De brigade Bergschotten en eenige troepen kwamen nu in verwonderlijke orde op en dwongen den vijand geheel de stellingen te verlaten, welke hij met zoo veel moeite had aangelegd en zoo krachtig verdedigd. De kavallerie nam geen werkzaam aandeel aan den slag, maar maakte bij het einde daarvan eenige gevangenen.

Lord *Raglan* kon, ten gevolge van de vele zorgen na den slag, nog geene nominatieve staten der gesneuvelden en gekwetsten opgeven; het getal gesneuvelde officieren wordt op 26, dat der gewonden op 76 gesteld, zijnde dus 102 te en een dertigtal paarden gedood. Gewond 95 onder-officieren en 1450 soldaten.

De officieren hadden zoo min als de overige manschap iets meer bij zich ter verversching dan zij konden dragen en het leger moest zonder tenten den nacht na den slag rusten; doch deswege werd geenerlei blijk van ontevredenheid vernomen.

Er zijn te Petersburg berigten ontvangen van prins *Mentzikoff*, gedagteekend van Baktschiseraï, den 3den October, meldende, dat de geallieërden nog niets hadden ondernomen en dat zij in hunne positiën te Balaklava en op kaap Chersonesus bleven.

Sedert dit bloedig gevecht is nog niets van belang weder voorgevallen. De vijand heeft zich niet weder laten zien, maar is, met verbranding der dorpen, welke hij doortrok, tot in Sebastopol teruggetrokken, waardoor de geallieerden deze vesting geheel hebben kunnen insluiten. „De Russen, schrijft de zaakgelastigde van Frankrijk te Konstantinopel, ontmoedigd door de dapperheid der geallieërde troepen en na aan de Alma 8000 dooden te hebben achtergelaten, hebben stand gehouden noch op de Katscha noch op de Balbeck, twee sterke stellingen. Zij zijn Sebastopol binnengestormd, waarvan zij den ingang hebben versperd door het laten zinken van drie hunner schepen en twee fregatten.

De *Moniteur* behelst een rapport van den vice-admiraal *Hamelin*, waarin het bevestigd wordt dat de Russen de haven van Sebastopol ontoegankelijk maakten door aan hare monding zeven schepen te laten zinken.

De *Moniteur* geeft wijders de reden op waarom de geallieërden van plan veranderd zijn en van het Noorden naar het Zuiden der Krim trekken. Die reden bestaat daarin, dat het Zuiden van Sebastopol van geene belangrijke verdedigingswerken voorzien is.

Volgens de *Patrie*, is de verandering van positie, welke het leger gemaakt heeft, het gevolg van een weldoordacht plan, wijl Sebastopol oneindig minder versterkt is aan de zuid- dan aan de noordzijde, en dus de vesting van dien kant gemakkelijker zal te nemen zijn. Ook merkt de *Patrie* op, dat de schepen die *Mentzikoff* voor den ingang van Sebastopol heeft laten zinken, het der Russische schepen bijna ondoenlijk zullen maken de haven te verlaten, zoodat indien Sebastopol genoodzaakt wordt zich over te geven, die schepen werkeloos zullen blijven.

De vereeniging der Fransche krijgsmagt met die der Engelschen te Balaklava in het gezigt van den vijand en zonder dat deze er iets tegen heeft gedaan, bewijst dat de magt van vorst *Mentzikoff* verre beneden die der geallieërden is.

Lord *Raglan*, opperbevelhebber der Engelsche krijgsmagt in de Levant, heeft het opperbevel over al de troepen der geallieërden aanvaard.

Volgens eene depêche uit Odessa van den 27sten, hadden de evennachts-stormen den vorigen dag in de Zwarte zee een' aanvang genomen. Deze omstandigheid kan de operatiën van de vereenigde eskaders belemmeren.

Bij een firman van den Sultan is de uitvoer van granen uit het geheele Turksche rijk toegestaan.

Omer-pacha is te Bucharest aangekomen, en heeft 8000 Turken naar Varna gezonden, tot nieuwe versterking der geallieërden in de Krim. Volgens de mededeelingen van den Turkschen opperbevelhebber, zal de Russische versterking van Bessarabië niet vóór den 15den October Perekop kunnen bereiken.

De Turken hebben Galatz en Ibraïla ontruimd, waarna deze plaatsen door de Oostenrijkers werden bezet.

Naar men verneemt, zal het hoofdkwartier van generaal *Gortschakoff* naar Odessa worden overgebragt.

Tijdingen uit Bessarabië, in de *Köln. Zeit.*, melden, dat de Russische generaals te Kischenew, Tirasopol, Kauschany, Kagul, Reni, Ismaïl en Akjerman al de ter hunner beschikking staande troepen naar Odessa en de Krim rigten.

— De *Bulldog* is te Dantzig aangekomen met het berigt, dat de flotilje schroef-stoomschepen zich den 3den bij het eiland Nargen bevond. De vloot begaf zich naar Ledsund, om eene betere ankerplaats te zoeken. In de Oostzee heerschte een verschrikkelijk weder. Er was niets nieuws.

— De dagbladen maken thans het Oostenrijksche antwoord op de laatste Pruissische nota van den 21sten Sept. aan graaf *Esterhazy*, bekend. Dit document is van te meer belang, omdat het kabinet van Weenen daarin zijne stelling tegenover den grooten strijd in de Levant nogmaals bloot legt. Door de ontruiming der Vorstendommen van de zijde van Rusland, is naar de meening van het kabinet van Weenen, alleen het onmiddelbare gevaar van eene botsing tusschen de beide keizerrijken uit den weg geruimd, doch daarmede het belang, dat Oostenrijk en Duitschland bij het Oostersche vraagstuk hebben, nog niet verzekerd; daartoe moet Rusland waarborgen geven tot herstelling van een' duurzamen vrede. Men betreurt het daarom, dat Pruissen op dit oogenblik, nu het er op aankomt, om eene gemeenschappelijke verklaring van geheel Duitschland te verkrijgen, zwarigheid maakt, om den eisch tot het bekomen van guarantiën bij Rusland te ondersteunen. Het vraagstuk is echter van dien aard, dat de bemoeijingen van Oostenrijk alleen niet voldoende zijn om het groote doel te bereiken; alle Duitsche regeringen moeten daartoe medewerken. In het algemeen neemt Oostenrijk in dit document een' toon aan, waaruit men zou opmaken dat deze mogendheid thans meer dan ooit tot de staatkunde der Westersche mogendheden begint over te hellen.

(*Laatste berigten.*) Het Engelsche regeringsblad van gisteren den 11den dezer bevat eene depêche van lord *Raglan* uit Balaklava van den 28sten Sept., meldende eenige bijzonderheden omtrent den togt naar die plaats, welke den 26sten is genomen. De aanval aan de noordzijde was opgegeven, omdat de vijand een werk aangelegd had, dat den toegang tot de Balbeck beheerschte. De togt was zeer moeijelijk geweest.

Op dien weg had men eene Russische divisie aangevallen, aan welke eene groote hoeveelheid krijgsvoorraad en leeftogt werd ontnomen. De vervolging werd op eenen afstand van anderhalve mijl voortgezet. De Russen verloren eenige manschappen en gevangenen, waaronder een artillerie-kapitein. De troepen der geallieërden leden schaarschte aan water. Balaklava bood eenigen wederstand, doch gaf zich toen over. De vereeniging met den admiraal *Lyons* was toen bewerkstelligd. De ontscheping ging geregeld voort, inzonderheid van het belegerings-materiëel, om Sebastopol aan te tasten. De togt der Franschen was nog vermoeijender dan die der Britten. Lord *Raglan* vreest, dat zij zwaar door gebrek aan water moeten geleden hebben. Hij geeft kennis van het vertrek van den maarschalk *de St. Arnaud*, dat hem leed doet; doch gelukkig wordt de maarschalk vervangen door eenen officier van grooten naam, den generaal *Canrobert*, met wien lord *Raglan* evenzeer ten hoogste voldaan is, en op den besten voet staat om gezamenlijk te handelen.

De Fransche *Moniteur* van gisteren (11 Oct.) zegt, dat de Britsche gezant lord *Cowley* last heeft bekomen, om in naam van zijne regering leedbetoon te betuigen wegens het overlijden van den maarschalk *St. Arnaud.*

Volgens berigt uit Therapia van den 29sten Sept., waren al de gekwetsten daar aangekomen en in de hospitalen opgenomen.

Naar Marseille is bevel gezonden, om het lijk van den maarschalk *Arnaud* te ontvangen, met dezelfde eerbewijzen, als hem tijdens zijn vertrek zijn bewezen.

(Het stoomschip *Berthollet* is met het stoffelijk overschot van den maarschalk *St. Arnaud* gisteren reeds te Marseille aangekomen. Het lijk is naar het hotel Beaujeu overgebragt onder de salutschoten van het geschut der schepen, nedergehaald.)

Vóór zijn vertrek uit de Krim had *Arnaud* in eene dagorder uit het bivouac van Bekendi den 27sten Sept. met de volgende woorden afscheid van zijne troepen genomen; „Soldaten, gij zult mij beklagen wegens het ongeluk, dat mij treft; want het is onberekenbaar, ja misschien zonder voorbeeld."

In een' gesloten brief wijst hij *Canrobert* eventueel aan als zijnen opvolger; in dien brief zegt de maarschalk nog, dat *Canrobert* de overwinning van de Alma zal voortzetten; „hij zal u — zegt hij verder — naar Sebastopol geleiden, een geluk, dat ik voor mij zelf had gedroomd."

Uit Toulon wordt gemeld, dat daar bevel is ontvangen tot inscheping van het 14de en 43ste regement. Nog andere bezendingen worden gereed gemaakt, ten einde de overwinning te verzekeren.

Te Weenen ontvangen partikuliere berigten melden, dat het bombardement van Sebastopol den 4den October is begonnen.

Uit te Marseille ontvangen berigten blijkt, dat Sebastopol den 1sten was ingesloten.

DUITSCHLAND.

Te Aken is bevel uit Berlijn ontvangen, om onverwijld de speelbank te doen sluiten en niet weder tot opening vergunning te verleenen.

— Omtrent den brand te Memel verneemt men de volgende bijzonderheden: De brand woedde met zulk eene hevigheid en snelheid, dat men uit de bank alleen de klinkende munt en uit het geregtsgebouw niet alle hypotheken-acten heeft kunnen redden. Welke schatten verloren gingen, kan men eenigermate nagaan, wanneer men berekent, dat een voorraad van goud [lees zout!] (transito-waar naar Rusland) ter waarde van 1,200,000 thaler, vlas en hennep-depôts ter waarde van 130,000, 100,000, 60,000 enz. zonder geassureerd te zijn, vernield werden. Van meer dan 200 beladen schepen, welke in de stad lagen, zijn gelukkigerwijze slechts 4 verbrand, dewijl men de anderen heeft doen zinken. De Altstad heeft het meest geleden; zij is bijna geheel afgebrand; in dit gedeelte der stad bevinden zich het gebouw der regtbank, de bank, het tolkantoor met entrepôts, de hoofdwacht, de schouwburg, de vlaswaag, de Luthersche, Lithausche en Gereformeerde kerk, alle scholen en de koninklijke zoutmagazijnen. De brand woedde over eene uitgestrektheid van ruim ¼ mijl. De meeste waarborg-maatschappijen met uitzondering van de Phönix, welke sedert acht jaren geene assurantiën uit Memel meer aanneemt, hebben aanzienlijke sommen te betalen. De ellende is onbeschrijfelijk groot; duizenden moeten bij hevigen regen onder den blooten hemel blijven. De oorzaak van het ongeluk is nog onbekend.

(Uit een beroep op de weldadigheid door eene commissie van onderstand gedaan, blijkt, dat behalve de pakhuizen, 3 kerken en 6 schoolgebouwen, ruim 300 huizen te Memel eene prooi der vlammen zijn geworden en duizende menschen zonder dak en zonder middel van bestaan zijn. De aangerigte schade bedraagt 6 millioen thaler (*f* 10,500,000). Zes straten en drie pleinen zijn alleen van den brand verschoond gebleven.)

— Thans is de electrische telegraaf tusschen Weenen en Czernowitz tot stand gekomen; de berigten uit Odessa kunnen nu in 48 uren te Weenen ontvangen worden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 8 October.

De *Times* houdt het voor zeer waarschijnlijk dat, bij de opening van de vaart in de Oostzee in het volgende jaar, het een punt van ernstig beraad bij de Westersche mogendheden zijn zal, om de Pruissische Oostzeehavens, om reden van het gehouden dubbelzinnige en verraderlijke gedrag van den Koning van Pruissen en diens gouvernement in de Oostersche kwestie, onder dezelfde beperkingen te plaatsen als de Russische zeehavens in die wateren.

— Ter beurze van Londen is het faillissement bekend geworden van het huis *Allen en Anderson*, het belangrijkste huis van Londen voor den graanhandel op Amerika. Deze zeer oude firma bezat een groot krediet en heeft een passief van ongeveer 5 millioen Hollandsch.

— Te Newcastle, aan de Tyne, heeft eergisteren een ontzettend hevige brand eene zeer aanzienlijke schade aangerigt, waarbij een groot aantal menschen zijn omgekomen. Hij brak uit in de saijet-fabrijk van *Willson & Son*. In de nabijheid van de fabijk bevonden zich, behalve eene menigte ontvlambare stoffen, als zwavel enz., zeven ton buskruid. De ontploffing daarvan deed zich tot in een' omtrek van 20 Eng. mijlen gevoelen. De instorting van puin bedekte de menigte die zaâmgevloeid was, terwijl de zwaveldampen die zich boven de rivier (Tyne) verhieven, zeer vele menschen op den grond deden vallen. In eene naburige kapel der Methodisten hadden zich eenige troepen uit de barakken begeven, om op dat punt met de brandspuit werkzaam te zijn, toen de ontploffing het grootste gedeelte van dit gebouw vernielde en verscheidene dier dappere manschappen, waartoe de luitenant *Painter* behoorde, onder het puin begraven werden. De heer *R. Pattinson*, lid van den gemeenteraad, werd aldaar door den rook verstikt, en de heer *Davison*, wiens zoon om het leven kwam, verloor het gebruik zijner oogen. De tooneelen die volgden zijn moeijelijk te beschrijven, en evenmin is het mogelijk de schade en verwoesting voor het oogenblik op te geven, doch wat erger is, men kan zelfs geen berekening maken van het verlies van menschenlevens. De ziekenzaal is gevuld met gewonden, en eene menigte gekwetste soldaten zijn naar de barakken gevoerd. Veertien dooden zijn reeds aangebragt. De slag der ontploffing werd te Shields en Tynmouth, op 9 Eng. mijlen, en te Sunderland, op 11 Eng. mijlen, als die eener aardbeving gevoeld. Onder de bijna tot puin verbrande gebouwen behooren de kantoren van *J. van Hasselbergen & Co.*, en die der Hamburgsche en Rotterdamsche stoomboot-maatschappijen.

— Men heeft hier berigt ontvangen, dat 12 schepen met goud, ter waarde van 1,329,017 £, in de maanden Junij en Julij uit Australië naar Engeland zijn vertrokken. Behalve de bovenstaande som, hebben nog de nagenoeg 350 passagiers, welke zich aan boord dier schepen bevinden, eene aanzienlijke hoeveelheid goud in hunne koffers.

— Eene groote vereeniging tot het doen van nasporingen in Afrika en gelijktijdig tot bekeering van de Afrikaansche stammen tot het Christendom, zal welhaast tot stand komen; aan het hoofd er van staan namen als die van de hertogen van *Wellington* en *Manchester*, de graven *Darnley* en *Shaftesbury* en meer anderen. Het plan is het volgende: De vereeniging zal in Engeland lieden laten onderwijzen in de natuurkundige wetenschappen en de Oostersche talen, en deze naar Tunis zenden, om aldaar eene school voor de inboorlingen te stichten, die daarna als zendelingen, leermeesters en natuurvorschers hun eigen werelddeel moeten onderzoeken en beschaven. Daarenboven wil de vereeniging vergunning trachten te verkrijgen om ontgravingen op de plaatsen van het oude Utica en Carthago te doen, waar men groote oudheidkundige schatten hoopt te vinden.

— Men heeft uit Hong-Kong aan den *Times* eene ongerijmde proclamatie van Tien Teë of Huug Seu Tsene of Ta Ping Wang (want onder al die namen komt de pretendent voor) gezonden, waarin de Engelschen barbaarsche slaven, harige duivels, apen enz. enz. genoemd worden. Men zal den stijl der proclamatie, die waarschijnlijk wel geen Tartaarschen maar dan toch een' Chineschen oorsprong heeft, daaraan kunnen afmeten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 October.

De maarschalk *de St. Arnaud* heeft aan zijne dochter, mad. *de Puy*, den steen overgezonden, waarop hij bij Eupatoria het eerst den voet gezet heeft, en eene bloem, welke hij aldaar geplukt heeft.

De maarschalk *de Saint-Arnaud* is geboren in 1801 en dus slechts 53 jaren oud. Hij heeft gedurende lange jaren deelgenomen aan de veldtogten in Afrika en zich zoowel onderscheiden door dapperheid als talenten. Als opperbevelhebber van het leger in het Oosten, heeft hij in weerwil van den wankelenden staat zijner gezondheid, uitstekende bekwaamheden, aan grooten ijver gepaard, ontwikkeld. Reeds te Varna werd hij door eene gevaarlijke koorts aangetast, en zelfs tot tweemaal toe door de cholera. In de Krim, waar het gansche gewigt van de stoute onderneming op zijne schouders rustte, hief hij zich met inspanning van alle krachten op en was een oogenblik meester van de ziekte. Toen hij den slag bij de Alma aanging, zeide hij: een maarschalk van Frankrijk moet weten te sterven te paard. Van dat gevoel bezield, schreef hij in zijn rapport aan den Franschen minister van oorlog, o. a. het volgende: „Mijne gezondheid is steeds dezelfde; [illegible] Dat al [illegible] mij niet om [illegible] twaalf uren te paard te blijven...... maar, — zal mij de kracht eindelijk niet begeven? Zijt gegroet, mijnheer de minister. Ik schrijf uwe excellentie weder, wanneer ik mij onder de muren van Sebastopol zal bevinden!" Men ziet uit deze laatste woorden van den maarschalk, dat hij als het ware een voorgevoel had van zijn' kort daarop gevolgden dood, welke plaats had na de overwinning en terwijl hij den vijand zag vlugten.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 10 October.

De staats-commissie, belast met het ontwerpen eener wet op de regterlijke organisatie, heeft in de afgeloopen week zeer drukke bijeenkomsten gehouden.

— Door het ministerie van oorlog is bepaald, dat nog in den loop van dit jaar, en wel op den 15den November aanstaande, weder een examen van de onderofficieren der infanterie, om tot den rang van 2den luitenant in aanmerking te komen, te Breda zal worden gehouden.

— Naar men verneemt, bestaat bij de hoofd-administratie van de Engelsche internationale telegraaf-kompagnie het voornemen, om het hoofdbureau, dat in de residentie is gevestigd, naar Amsterdam te verplaatsen.

— Naar men verneemt, heeft mevr. douairière *Juijnboll* bij hare uiterste-wilbeschikking *f* 200,000 op het Grootboek doen inschrijven, om daaruit zes jongelingen, die tot predikant wenschen opgeleid te worden, te laten studeren. Drie predikanten te dezer stede zijn door haar aangewezen tot uitvoering van die beschikking; ook heeft zij aanzienlijke legaten vermaakt, zoo aan de armen, als aan het Bijbel- en Zendelinggenootschap.

— Eergisteren zijn in de Koediefstraat alhier twee personen, een man en zijne echtgenoot, aan de cholera overleden en hunne lijken naar het daartoe ingerigte zoogenaamde doodenhok vervoerd. Met niet weinige verbazing heeft men echter later bespeurd, dat de vrouw slechts schijndoode was. Zij is heden onder toeloop van eene groote menigte nieuwsgierigen, naar het verblijf der levenden in plaats van naar dat der dooden vervoerd. Dit feit strekt tot een waarschuwend voorbeeld om omzigtig te zijn met het begraven van personen, en vooral van hen, die het slagtoffer der cholera zijn.

Van den 11*den*. Naar men verneemt, zullen de zittingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal den 7den November hervat worden.

AMSTERDAM, 10 October.

Men verzekert, dat de aanwending van het stelsel van den heer ingenieur *C. C. Ferrari*, in Frankrijk de volgende resultaten heeft opgeleverd. Op een stationair stoomwerktuig (alwaar reeds 16 pCt. economie boven andere stoomwerktuigen verkregen wordt), is de behaalde economie in brandstoffen 30 pCt. Op eene van Zr. Ms. stoomschepen 36 a 37 pCt., op een stoomwerktuig, hetwelk met eene drukking van acht atmospheren werkt, 24 pCt. En bovendien op alle de stoomwerktuigen een belangrijk voordeel en tijd. De onderscheidene commissiën, door den Keizer en het gouvernement van Frankrijk benoemd, zullen zich vereenigen, zoodra het officiële rapport van den heer *Ferrari* te Parijs zal zijn aangekomen, om aan Z. M. verslag uit te brengen, of het mogelijk is om de Fransche vloot nog van dit stelsel te voorzien voor het aanstaande voorjaar.

— Men verhaalt dat laatstelijk twee hoofd-officieren van het Indische leger zich begeven hebben naar het kamp bij Zeyst, alwaar zij door Z. M. den Koning op de vleijendste wijze werden ontvangen. Z. M. kwam hen opzoeken in de tent van den generaal-opperbevelhebber van het kamp, reikte hun de hand, en noodigde hen, na een allerhartelijkst onderhoud, bij zich ten eten uit. Aan tafel zaten de beide officieren vlak tegenover den Koning. Bij het dessert stond Z. M. op en stelde eenen toast in ter eere van de beide heeren en in het bijzonder en van het Indische leger in het algemeen. Vervolgens rigtte Z. M. zich tot een' der officieren, die op het punt stond naar Batavia terug te keeren, en sprak hem met warmte aldus toe: „Zeg aan uwen generaal, mijnheer! dat ik het oog gevestigd houd op mijn dapper Indisch leger.... Wat zouden wij zijn zonder dat leger, hetwelk ons het bezit onzer rijke Aziatische koloniën waarborgt?....."

De *Echo Universel*, waaruit wij dit overnemen, laat teregt er op volgen, dat deze ontvangst even eervol voor den Koning als vleijend is voor het Indisch leger. Het is eene schoone belooning voor den soldaat, te weten, dat zijn Koning over hem voldaan is, en dit gevoel lokt groote daden uit.

Van den 11*den*. Het prov. geregtshof in Noord-Holland heeft heden *Johann Heinrich Iper* schuldig verklaard aan: 1) diefstal met geweldoefening en gewapend gepleegd bij nacht in een bewoond huis, door middel van binnenbraak; 2) moedwillige doodslag gepleegd op eene vrouw en twee kinderen, en 3) poging tot moedwilligen doodslag gepleegd op eene vrouw en een kind welke poging beide malen door uiterlijke bedrijven gebleken en tot een begin van uitvoering overgeslagen, hare werking alleen heeft gemist door toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden, en wel de sub no. 2 en 3 vermelde misdaden, ten einde den in de eerste plaats genoemden diefstal voor te bereiden, gemakkelijk te maken en de ontdekking daarvan te voorkomen, en dien ten gevolge veroordeeld tot de straffe des doods. De premeditatie is door het hof niet als genoegzaam bewezen beschouwd.

Daarna heeft de president den veroordeelden aangesproken en diep bewogen hem op Gods oneindige genade gewezen. De beschuldigde was weinig aangedaan onder de voorlezing van deze uitspraak.

NIEUWEDIEP, 7 October.

Aan boord van het heden er uitgezeilde schip *de Stad Nijmegen*, kapit. *Cruys*, bestemd naar de Kaapstad, bevonden zich 17 passagiers, allen Nederlanders, waaronder twee huisgezinnen en verder jonge lieden, die allen naar Port Elisabeth vertrekken, om aldaar hun geluk te beproeven.

ARNHEM, [illegible] October.

In de *Arnh. Courant* komt het berigt voor, dat Z. M. de Koning, tijdens HD. verblijf hier, den heer *C. W. van Hasselt*, komm. der schutterij dezer stad, tot ridder der orde van de Eikenkroon zou benoemd hebben. Wij zijn genoegzaam onderrigt om te kunnen verklaren, dat zulks geheel bezijden de waarheid is.

Van goederhand vernemen wij ook, dat de inrigting van het landhuis Bronbeek niet zulke betuigingen van tevredenheid bij Z. M. ontlokt heeft, als men heeft willen doen gelooven, daar H.D. o.a. op de keuken belangrijke aanmerkingen heeft gemaakt, als in het geheel niet comfortabel zijnde. Ons berigt, dat men aldaar ijverig in de weer was, tot behoorlijke ontvangst van Z. M., is hierdoor niet onjuist geworden; wel blijkt het dat men met al dien ijver gefaald heeft.

APELDOORN, 9 October.

Heden heeft de eerste maaltijd plaats, welke Z. M. de Koning zich voorgesteld heeft drie malen in de week aan de 120 werklieden te geven, die arbeiden aan de redoute, lunetten, kruidhuis, enz., op het heideveld bij Weissel. Deze maaltijd bestaat in soep, waarin bij meerdere ingredienten 8 konijnen gekookt worden, elk zwaar 8 pond, waardoor ieder man ½ ℔ vleesch erlangt. Bij de duurte der levensmiddelen schatten de werklieden deze welwillendheid op haren prijs.

DEVENTER, 9 October.

In eene vorige zitting van den gemeenteraad is de ingang van het emeritaat der hoogleeraren *Verburg* en *Bosscha* op den 1sten Oct. bepaald, en de hoogleeraren *Duijmaer van Twist*, *Cop* en *van der Willigen*, en de lector *Susan* op nieuw benoemd zijnde, zijn heden benoemd tot hoogleeraar in de botanie enz. dr. *Mulder* te Utrecht met 10 stemmen, terwijl de heer *Rauwenhoff* 6 stemmen verkreeg; hebbende de heer *Gunning* verzocht buiten aanmerking te blijven; en tot adsistent bij het chemisch laboratorium de heer *Jacobson* (op een jaarlijksch traktement van *f* 500, te vinden uit de begrooting voor het athenaeum van dit jaar) alhier. Tot hoogleeraar in de oude letteren enz. zijn door curatoren aan den raad voorgedragen (alphabetisch) de heeren dr. *R. B. Hirschig*, dr. *H. A. Hirschig*, *E. J. Kiehl*, alle drie te Leiden, en dr. *E. Mehler* te Brielle.

LEEUWARDEN, 9 October.

Op nieuw zijn 26 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 11,511 runderen.

HARLINGEN, 9 October.

In de vorige week werd alhier eene vergadering gehouden van inteekenaren voor de daarstelling eener geregelde stoomvaart tusschen deze plaats en Zwolle. Door eene voorloopige [illegible] gedaan van hetgeen te dier zake door haar was verrigt, waaruit men o. a. met genoegen vernam, dat het kapitaal, voor die onderneming vereischt, nagenoeg was ingeschreven. Nadat de statuten, door die commissie ontworpen, met eene geringe wijziging waren goedgekeurd, werd de reederij vastgesteld, onder den titel van: *Friesche en Overijsselsche stoomboot-reederij*. Als directeuren werden gekozen de heeren: *J. Fockens*, *L. Hannema* en *J. Fontein*, en als commissarissen, de heeren: mr. *P. Adama Zijlstra*, *A. J. Rodenhuis* en *J. van Hulst*, welke die betrekkingen hebben aanvaard. Een voor genoemde vaart te bouwen schroefstoomschip, doelmatig ingerigt zoowel voor het vervoer van passagiers, als van goederen, zal den naam dragen van *Burgemeester Zijlstra*, en gevoerd worden door den tegenwoordigen beurtschipper op Zwolle, *G. A. van Slooten*.

ASSEN, 11 October.

Naar men verzekert, is er verzoek gedaan of zal er gedaan worden, om de werkzaamheden aan de Noord-Willemsvaart reeds dezen winter te doen aanvangen, voordat alles betrekkelijk de onderneming tot stand is, en zulks om de arbeidende klasse werk te geven.

GRONINGEN, 12 October.

Sedert de laatste opgave tot heden middag zijn bij de plaatselijke geneeskundige commissie alhier 10 cholerazieken aangegeven; hersteld 3; overleden 6 en in behandeling 9.

Men verneemt, dat de commissie voor cholera-zieken alhier niet alleen in het begin der vorige week reeds begonnen is met te voorzien in de behoefte aan verpleging, reiniging en dekking daar, waar de cholera aanwezig was of nog is, en waar men zelf hierin niet voorzien kan, maar dat zij ook om het toenemend getal der daaraan lijdenden eergisteren al een begin gemaakt heeft met het verschaffen van goed en versterkend warm voedsel aan die huisgezinnen, in welke de cholera met meerdere of mindere hevigheid heerscht en zulks ter voorkoming eener verdere uitbreiding dier zoo zeer gevreesde ziekte dringend wordt vereischt. Moge het werk der commissie rijkelijk gezegend worden, en zijzelve krachtige ondersteuning vinden in geld, of van welken aard ook, bij de meer vermogende ingezetenen dezer stad, opdat erger kwaad worde voorkomen, en zij met kracht kunne voortgaan, om te doen, wat zoo nuttig en noodig is!

— Heden droeg de hoogleeraar J. A. C. ROVERS het rectoraat der Hoogeschool over aan den hoogleeraar C. STAR NUMAN, met het houden eener plegtige rede *de aetate nostra, historiologiae fautrice*, ten betooge, *hoe zeer onze tijd voor de geschiedkunde bevorderlijk is*. Bij deze gelegenheid werden tevens de belooningen uitgereikt aan de wegens hunne prijsverhandelingen bekroonde studenten, zijnde een loffelijk getuigschrift aan den heer J. D. HOMAN, candidaat in de letteren alhier, eene gouden medaille aan den heer A. SASSE, cand. in de medicijnen te Amsterdam, eene zilveren medaille aan den heer G. STINSTRA, cand. in de letteren en medicijnen alhier, een loffelijk getuigschrift aan den heer A. F. VAN WAGENINGE, student in de medicijnen te Utrecht, en een dergelijk aan den heer H. G. HAGEN, student in de theologie te Utrecht.

Tot secretaris van den Academischen senaat is benoemd de hoogleeraar J. H. PHILIPSE.

Heden namiddag hielden de heeren studenten, leden der vereeniging *Vindicat atque Polit*, den reeds vroeger vermelden gemaskerden optogt. Tegen drie uur zette zich de trein buiten de Heerepoort in beweging en trok, onder begunstiging van fraai weder, ten aanschouwe telkens van ontelbare menschenmassa's de straten dezer stad door. Geen venster, dat onbezet bleef, geene plaats vóór de huizen, die niet om strijd werd ingenomen, ten einde den optogt te zien passeren. En de aanblik van dezen vergoedde in dubbele mate het gedrang en gestoot, dat men zich daarvoor had getroost.

Algemeen toch werd de pracht en sierlijkheid der costumes geprezen, en leverde de maskerade (voorstellende eene reeks van beroemde personen uit de middeleeuwen en de nieuwe geschiedenis) niet die eenheid op, welke men anders bij de voorstelling van een bepaald omschreven onderwerp kan opmerken, zoo was ook de eentoonigheid verdwenen, die bij de voorstelling van personen uit denzelfden tijd niet gemakkelijk is te vermijden. Integendeel heerschte de grootste verscheidenheid van costumes, getuige de optelling van de volgende personen, die door den rijkdom hunner kleedij het meest in het oog sprongen.

Vooreerst dan MAHOMED, met een' bijzonder fraaijen fluweelen mantel; KAREL DE GROOTE, met zijn' prachtigen diadeem en purperen keizersmantel, en naast hem de in wit satijn en zwart fluweel gekleede keizerin IRENE en HARUN AL RASCHID, die niet minder de aandacht tot zich trokken; SALADIN met eene Oostersche weelde uitgedoscht; RICHARD LEEUWENHART in een' fraaijen maliënkolder, evenals WILLEM *de Veroveraar* in een geheel harnas gekneld; JOHN DE GREILLIJ, FERNANDO CORTEZ, ATABALIBA, KAREL DE VIJFDE; doch, waar zouden wij eindigen, wilden we allen de revue doen passeren. Reeds genoeg hebben wij gezegd om de gunstige meening te staven, en weinigen zullen dan ook dezen optogt hebben aanschouwd, die niet zullen instemmen in den lof, hier vermeld.

Nadat genoegzaam de geheele stad was doorkruist, staakte de trein voor het societeits-gebouw heden middag half zes zijne route en ging ieder zijns weegs, de studenten om straks aan een feestelijk maal, de toeschouwers om te huis en in de societeiten de genoegens van dezen dag te herdenken.

— Bij den scheepsbouwmeester K. K. DE VRIES, wonende buiten het Kleinepoortje alhier, is gisteren avond met het beste gevolg te water gelaten de 10de en laatste loodsrinkelaar.

— Door de bevoegde magt is Dingsdag l.l. op de botermarkt alhier iemand ontdekt, wiens op de markt gebragte stukken boter te ligt zijn bevonden. Tegen dezen is proces-verbaal opgemaakt.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 6den October, is benoemd tot regter in de arrondissements-regtbank te Groningen, mr. A. W. WICHERS, thans substituut-officier bij die regtbank.

— Men verneemt, dat Ged. Staten in de vergadering van heden aan de burgemeesters der gemeenten Beerta, Zuidbroek, Oude Pekela, Hoogezand en Delfzijl respectivelijk last hebben gegeven, om aan de heeren officieren van justitie bij de betrokkene arrondissements-regtbanken ter vervolging in te zenden, de tegen G. O. STIKKER, te Beerta, H. VERWER, te Zuidbroek, J. SCHRÖDER, te Oude Pekela, K. L. ENSING, te Kiel, en H ROELFSEMA, te Delfzijl, opgemaakte processen-verbaal, wegens inslag van gedistilleerd *zonder* daarvoor de verschuldigde plaatselijke belasting te hebben voldaan.

Het is te hopen, dat deze vervolgingen tot strenge toepassing der wet zullen leiden, en alzoo bijdragen om paal en perk te stellen aan de ongeoorloofde handelingen van slijters in sterke dranken, om op eene dergelijke schandelijke wijze zich meester te maken van het geld, dat in het massale fonds der gemeenten behoort gestort te worden.

— Bij arrest van het provinciaal Hof van *Groningen* van gisteren is EPPE WILLEMS NEVEN schuldig verklaard aan twee eenvoudige diefstallen, en ter dier zake veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tijd van één jaar en in de kosten.

Vervolgens is behandeld de zaak tegen REMKE BERENDS HEIS en JOHAN FRIEDRICH RENKEN, beschuldigd ter zake van diefstal, gepleegd bij nacht in een bewoond huis, met buitenbraak en inklimming, en de tweede bovendien wegens diefstal, gepleegd bij nacht in een bewoond huis, en is de uitspraak bepaald op aanstaanden Woensdag.

— Dingsdag middag l.l. had op de Noorderbegraafplaats alhier op eene buitengewoon plegtige wijze de onthulling plaats van het monument, opgerigt ter nagedachtenis van J. H. SCHWEIG, gepensioneerd adjudant-onderofficier van het Nederlandsche leger alhier, overleden den 10den October des vorigen jaars, in 75jarigen ouderdom; welk monument ter nagedachtenis van den ontslapene door zijne wapenbroeders was opgerigt. Te 1 uur verzamelden zich onderscheidene officieren, al de onderofficieren van de alhier in garnizoen liggende wapens, benevens een aantal korporaals en manschappen en vele ingezetenen buiten de Boteringepoort op het kerkhof, en nadat de plegtigheid door de hoornmuzijk van het 7de regement infanterie geopend was, trad de president der commissie, de adjudant-onderofficier G. DE WAAL, van het 3de regement infanterie, in garnizoen te Arnhem, als spreker op; die in korte trekken de roemrijke en langdurige militaire loopbaan van den overledene schetste.

Geboren in 1779, trad hij, naauwelijks elf jaren oud zijnde, in 1790 in dienst en nam deel aan de veldtogten van 1794, 97, 99, 1807, 8 en 9, aan den Russischen veldtogt, waarbij [illegible], en aan de veldtogten van 1813 en 14, die hij in de Russische gelederen bijwoonde; in 1840, toen de grijze krijger zijne 50jarige dienst volbragt had, werd hem door Z. M. *Willem II* de gouden medaille toegekend. Spreker zeide dat zij te vergeefs in het Nederl. leger hadden gezocht om nog een' te vinden, welke zoovele, namelijk 54 achtereenvolgende jaren, getrouw zijne dienst vervuld had, en hij dus voor hen allen een heerlijk voorbeeld ter navolging was.

Hierop had de onthulling plaats en liet de muzijk zich weder hooren. Een der zonen van den ontslapene bedankte den spreker met een gevoelvol hart voor de groote eer, die heden aan de nagedachtenis van zijnen vader te beurt viel. De president noodigde alstoen de heeren officieren, onderofficieren, korporaals en verder allen, die daarbij tegenwoordig waren, uit, het gedenkteeken te gaan bezigtigen. De muzijk hief alsnu het Wilhelmus-lied aan, waarmede de plegtigheid werd besloten. Het monument is van echten hardsteen, aan de vier zijden leest men onderscheidene inscripties (zie onze courant van den 26sten Sept.).

— Het paard van P. M. SMITH te *Termunterzijl*, aan den kwaden droes lijdende, is gisteren op last van den heer burgemeester van *Termunten* afgemaakt. In de vorige courant werd ten dezen opzigte abusivelijk melding gemaakt van den burgemeester van Nieuwolda.

— Te *Zuidhorn* werd den 9den October door zekeren persoon J. K. een stier aan het kantoor der directe belastingen en accijnsen ter slagting aangegeven en door den eigenaar gewaardeerd op tweeëndertig gulden. De rijksambtenaren echter hebben dit dier voor bovengenoemde som overgenomen, maar tevens aan den aangever weder afgestaan voor de som van vierenveertig gulden vierentwintig cent, en is dezelve op nieuw door den aangever veraccijnsd tegen vijftig gulden.

— De *Overijsselsche vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart*, overtuigd dat er voortdurend eene groote behoefte bestaat aan leesboeken over bijzondere onderwerpen van landbouw, voornamelijk ten gebruike op de plattelandsscholen, en aangemoedigd door den goeden uitslag, dien de door haar uitgeschrevene prijsvraag over de mestmakerij opgeleverd heeft, heeft een' prijs van *honderdvijftig gulden* uitgeloofd voor het best gekeurd antwoord op de navolgende vraag: „*Over den aanleg en de verbetering van hooi- en weilanden op zand- en zavelgronden, in verband met den wisselbouw.*"

Men verlangt eene afzonderlijke beschrijving van den aanleg en de verbetering van blijvende wei- en hooilanden, zoowel als van die, welke in den wisselbouw begrepen zijn, en tevens van de toepassing der overvloeijing op dezelve.

— De werkzaamheden aan de telegraaflinie in het naburige *Oostfriesland* zullen dermate bespoedigd worden, dat reeds in het midden der volgende maand de linie voor het verkeer kan worden opengesteld. Hierdoor zullen Emden, Leer, Lingen en Osnabruck in de telegrafen-verbinding worden opgenomen. Van groot gewigt zal deze nieuwe lijn voor den handel van Noord-Duitschland zijn, ook door de daarmede in verbinding komende linie van Lingen over Noordhoorn naar Amsterdam.

Gepasseerde week heeft men uit *Emden* de eerste proefrid gehouden met de locomotiven langs den thans gereed zijnde spoorweg; zonder ongelukken werd het dorp Rorichum bereikt en keerde men eveneens, na kort oponthoud, naar Emden terug.

Met den in aanbouw zijnde spoorweg van Minden naar Osnabrück en van daar naar Rheine gaat het slechts langzaam vooruit, schoon het aan geld daartoe niet ontbreekt, zoodat men vreest, nog in het volgende jaar daarmede niet in gereedheid te zullen zijn. Dat deze traagheid groote ontevredenheid verwekt, laat zich denken, en men zegt dan ook, dat van de zijde der betrokkene steden krachtige pogingen zullen worden aangewend om op een' spoediger voortgang dezer zaak aan te dringen.

Dezer dagen is te Parijs een werk verschenen in twee zeer lijvige boekdeelen, onder den titel van: *Geschiedenis van de Boekdrukkunst*. Men vindt in dat werk een schat van merk-

waardige en curieuse bijzonderheden. Zoo leest men er bijvoorbeeld, dat de weduwe van MOLIÈRE voor 150 francs de stukken van haren echtgenoot verkocht, die gedurende zijn leven niet gedrukt waren. LABRUIJÈRE gaf het manuscript van zijne *Caractères* aan den uitgever ten geschenke, omdat hij er weinig opgang van verwachtte, en evenwel bragt dat werk den boekhandelaar meer dan honderd duizend fr. op.

De *Télémaque* van FÉNELON, waarvan hij zijn handschrift voor 14 centimes per exemplaar afstond, heeft aan de familie van dezen beroemden schrijver, voor 12 millioen exemplaren 1,680,000 fr. opgebragt. WALTER SCOTT ontving voor zijne romans, gezamenlijk meer dan 2 millioen, BYRON nagenoeg 500,000 fr. voor zijne gedichten; ROBERTSON kreeg voor zijne *Geschiedenis van Karel den Groote* een honorarium van 100,000 fr.; de uitgever van het *Verloren Paradijs*, waarvoor MILTON slechts 125 fr. ontving, heeft later 400,000 fr. aan dat werk verdiend; RACINE ontving van LODEWIJK XIV meer dan 240,000 fr., behalve zijn pensioen. Omtrent de tooneeldichters zijn de bijzonderheden niet minder belangrijk; zoo verdiende DUCIS in één jaar aan het *Théâtre Français* 82,000 fr. en het volgend jaar 41,000 fr. *Les Etourdis* bragt aan ANDRIEUX 17,955 fr. op, en *Figaro* in één jaar 125,134 fr. 15 centimes, zonder de provincien mede te rekenen.

Cholaraberigten.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam, zijn van den 8sten tot en met den 9den October aangegeven 15 mannen en 17 vrouwen, te zamen 32 personen; overleden 4 mannen en 5 vrouwen, te zamen 9 personen; — den 10den aangegeven 17 lijders, overleden 7; den 11den aangegeven 15, overleden 8.

— Sedert den 26sten September zijn binnen *Leiden* door de cholera Asiatica aangetast 56 personen, waarvan 29 zijn overleden.

— Te *Utrecht* zijn den 8sten, 9den en 10den dezer bijgekomen 88 zieken en overleden 25; blijven in behandeling 74.

— Ook te *Leeuwarden* en te *Zierikzee* heeft zich een choleragevel voorgedaan.

— Te *Maassluis* zijn van de 17 aangetaste cholera-lijders 6 overleden.

— Ook in *Genemuiden* heeft zich een geval voorgedaan.

— Sedert het laatste berigt zijn te *Meppel* weder 6 personen en alzoo in het geheel 37 door de cholera aangetast en weder 4 overleden, geene nog geheel genezen, zoodat er den 10den nog 12 in behandeling zijn gebleven.

— Te *Kloosterveen*, in de gemeente Assen, heeft zich ook een geval van cholera voorgedaan. Een veenarbeider is daaraan in den nacht van Zaturdag op Zondag ziek geworden en Zondag avond in 36jarigen ouderdom overleden.

— Te *Veenhuizen* zijn, naar ons uit eene goede bron wordt berigt, van den 1sten tot den 8sten October bijgekomen 44 choleralijders, en overleden 15; in behandeling blijven 29. Van die 44 lijders waren 20 mannen en 24 vrouwen.

— Sedert 14 dagen bevindt zich de cholera ook te *Weenen*. Sedert hare eerste verschijning tot den 5den dezer, zijn volgens officiële opgaven 293 personen door deze ziekte aangetast, van welke 140 overleden zijn.

Kerknieuws.

Ter vervulling der vacature van de predikantsplaats in de Hervormde gemeente te Ten Boer, zijnde eene Koninklijke collatie, is, overeenkomstig de door de leden des kerkeraads, mitsgaders kerkvoogden en notabelen gedane keuze, uit eene door het departement voor de zaken der Hervormde eeredienst enz. opgegevene nominatie, bij Koninklijk besluit van den 4den dezer, de benoeming uitgebragt op den heer *C. Muller Sissingh*, predikant te Gieterveen.

GENEMUIDEN, 7 Oct. Tot herder en leeraar dezer gemeente is met algemeene stemmen uit het te voren gemaakte 12, 6 en 3tal beroepen ds. *Nijhoff*, te Vaassen; welk beroep door z.eerw. is bedankt is genomen.

— Te *Hensbroek*, prov. Noord-Holland, is een drietal opgemaakt, bestaande alphabetisch uit de heeren kandidaten *H. Blankstein*, *Hagen* en *D. R. Thiens*.

— Ds. *Poortman*, te Leerdam, heeft het beroep naar de Hervormde gemeente te Zwolle aangenomen.

— De heer *H. Steenberg*, predikant te Schiedam, heeft de beroeping naar de Hervormde gemeente te Amsterdam aangenomen.

— Te *Harderwijk* is beroepen ds. *Bresser*, te Streijen.

— Bij besluit van den 5den October j.l., heeft Z. Maj. goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Herv. gemeenten: van Zuidbroek, op *W. C. van der Zwaag*, pred. te Drourijp; van 's Gravenhage (Ned. Herv. gem.), op *J. C. Zaalberg, P.z.*, th. dr., pred. te Deventer; van Amsterdam (Ned. Herv. gem.), op *L. S. P. Meijboom*, th. dr., pred. te Groningen; van Bijlaard, vroeger gecombineerd met Huins en Lijons, doch thans eene afzonderlijke gemeente uitmakende, op *A. van Griethuijsen*, pred. te Gaast c. a.; van Tjerkwerd en Dedgum, op *F. Schaaff*, kandidaat bij het provinciaal kerkbest. van Drenthe. Wij vernemen dat de nieuw beroepen predikant te 's Gravenhage ds. *Zaalberg* den 29sten October bevestigd zal worden, en Woensdag den 1sten November zijne intrée predikatie houden zal.

LANGEZWAAG, 1 Oct. Naar men verneemt, is dezer dagen door het provinciaal kerkbestuur van Friesland vernietigd de op den 19den Julij l.l. door het klassikaal bestuur te Heerenveen, goedgekeurde benoeming van ds. *A. N. Brouwer Huizinga*, te Donkerbroek, als predikant dezer gemeente, zoodat eene nieuwe stemming te wachten is.

MEPPEL, 9 Oct. Ds. *de Waal*, te Neuzen, heeft voor het ten tweeden male op hem door de Chr. Afgescheidene gemeente alhier uitgebragt beroep bedankt.

SCHEEMDA, 11 October. Mogt onze gemeente zich voorleden week in de overkomst van onzen waardigen onderwijzer R. KONING NARHOF verheugen, heden zag onze schooljeugd zich door hem eene feestelijke blijdschap bereid. Dezelve nam des namiddags te half drie een' aanvang, als wanneer de kinderen zich in het schoolgebouw verzamelden, waar zij hartelijk verwelkomd — en na eene wandeling door het dorp, vervolgens op chocolade met krentebollen onthaald werden. Aangenaam was het te zien, hoe vrolijk de talrijke schare dier kleinen zich tot den avond toe verlustigde. Moge die feestvreugd hun tot een' prikkel verstrekken, om door getrouwe opkomst in de school, alsmede door vlijt en gehoorzaamheid hunnen nieuwen onderwijzer eene bestendige blijdschap en zich zelven het grootste geluk te bereiden!

(*Ingezonden.*)

Een woord over het nieuw aangeboden wets-ontwerp met betrekking tot het lager en middelbaar onderwijs.

Verkeerde aanhef! Zoude ik een woord over deze wet zeggen, het zoude door weinige letterteekens kunnen worden uitgedrukt.

Evenmin is het mijn voornemen, veel van die wet te zeggen en haar na te gaan; reeds hebben anderen dit vóór mij gedaan en zullen velen 't na dezen doen. Eene opmerking over art. 9 der meerbedoelde wet te maken — ziedaar mijn voornemen; voor dat weinige verzoek ik van de Redactie een weinig ruimte in deze Courant.

Art. 9: „De onderwijzers bij de openbare scholen worden benoemd, geschorst en ontslagen door den gemeenteraad."

Let wel: onderwijzers der *openbare* scholen kunnen geschorst en ontslagen worden door een' gemeenteraad, geene bij de *bijzondere*. De schoolopziener, een der twee bij de wet bedoelde (zie memorie van toelichting enz.) een schoolbezoek doende, kan, indien hij naar pligt en geweten zulks vermeent te moeten doen, den onderwijzer bestraffen, ja zelfs eene voordragt doen om dien man te *schorsen* in zijne betrekking, dáár dus is de heer schoolopziener een man van gewigt; zelfs strekt zich zijne magt zoo ver uit, dat een besluit van eenigen gemeenteraad, ter schorsing enz. zijne bekrachtiging *vereischt*, om het uitvoerbaar te maken. Dat is veel gezag voorwaar en wij verblijden ons daarover.

Maar 't was van den onderwijzer bij de eene of andere *openbare* school, van de magt der heeren schoolopzieners, aan te wenden bij zulk een' persoon, dat wij spraken. Lees toch de wet en gij zult met geen woord dienomtrent gewag gemaakt vinden van zijne magt in de *bijzondere* school.

Rampzalige schoolopziener der nieuwe wet! rampzalige, driewerf rampzalige schoolopziener, die hier geen woord moogt spreken of 't moest eene *vraag* zijn (zie art. 21), die de onderwijzer gehouden is u te beantwoorden. Hier moogt gij *vragen*, daar ginder moest gij *onderzoeken*, d. i. waken en middelen aanwenden om krankte te voorkomen of te genezen. Hier moet gij toezien, dat de schooljeugd, beroofd van 's meesters opzigt, die zich met de beantwoording uwer vragen bezig houdt, fluit, schreeuwt, klappen uitdeelt enz. enz.

Hier moogt gij wel aanraden, maar niets verbieden; dat is toch krenkend!

't Was geenszins mijne bedoeling om te redeneren; ik wilde slechts opmerken, en vermeen gezegd te hebben wat noodig was om ieder af te raden, om, zoodra de wet zal aangenomen zijn, een' onderwijzers-post of schoolopzieners-betrekking aan te nemen. Maar gelukkig is het nog niet zóó ver. Eene waarschijnlijk door een' op zijne studeerkamer verdiepten advokaat opgestelde wet zal niet aangenomen worden door mannen, die als vertegenwoordigers des volks luisteren wat de maatschappij van eene dusdanige regeling van onderwijs en opvoeding te duchten heeft; buitendien, daar is één weringsmiddel, om het gebouw van 1806 van volslagen ondergang te redden; dat is de stem der natie!

Eene grondwet ging reeds ver genoeg; zal eene nieuwe wet nog verder gaan? Natie, beantwoordt die vraag!

G. B. D.

De Wet op 't Onderwijs.

In *de Morgenster* van den 11den Oct. vindt men een uitgebreid stuk ter bestrijding van de voorgestelde wet. Bij enkele goede bepalingen, zegt de steller, treft men vele twijfelachtige aan, vele zeer verderfelijke, veel blijken van onkunde in de ontwerper der wet en der Memorie, veel gemis van onontbeerlijke zaken. Ten slotte resumeert hij, wat de uitkomst dezer wet zal zijn, zoo zij wordt aangenomen, aldus:

Die schoolonderwijzers willen worden, laten zich *drillen*, om hun één examen af te leggen, waarna zij voor een goed deel hunne studie laten varen, immers zoo zij eens eene openbare school hebben verkregen.

Om door een gemeenteraad voor deze benoemd te worden, worden zij — moeten zij doorgaans worden, gelijk de meeste gemeenteraden nu eens zijn — *ambtsbejagers*.

Hebben zij de school, dan moeten zij zorgen, niemands godsdienstige begrippen te kwetsen, dus het christelijk beginsel bannen, dus niet opvoedend, dus *werktuigelijk* onderwijzen.

De schoolopziener zal het aanzien, hoe ellendig de toestand der openbare school wordt, hoe weinig de onderwijzer is en hoe hij steeds minder wordt. Hij zal 't zien, heeft hij oogen in 't hoofd, en het *opteekenen* in zijne verslagen en tabellen, zonder, dat hij iets ter verbetering kan aanwenden, dan de harde straf van schorsing of afzetting, waartoe hij niet ligt komt. Voor iets anders bindt de wet hem de handen; de onderwijzer hoort niet naar iemand, van wien hij schier niets heeft te duchten of te verwachten, dan een uiterste, waartoe men niet ligt overgaat.

Het openbaar onderwijs, nu nog eene zaak van paedagogie, wordt dan eene zaak van *administratie*. De schoolopziener, nu een vriend, wordt dan een controleur en *commissaris van politie* over den onderwijzer.

Weldra staan de openbare scholen *ledig*. Want er komt gebrek aan onderwijzers. Welk jongeling, die 't hoofd en 't hart op de regte plaats heeft, wil, als hij ziet, tot welk een koud en zielloos ding de openbare school is verbasterd, zich daaraan wijden? En er is ook gebrek aan leerlingen. Welke ouders kunnen naar zulke plaatsen hunne kinderen zenden, waar 't hoofd met eenige kennis wordt gevuld, maar 't hart ledig blijft? waar de godsdienst, zoo zij er is, alleen voor Joden voldoende kan zijn? Zij zeggen, en ze zeggen met regt: Liever geen onderwijs, dan zulk een! Liever geene kennis in 't hoofd, dan die kennis met een ongevormd en onverbeterd hart! Liever geen onderwijs, dan een, waarbij 't Christendom een wanklank is!

Spoedig *mort* de natie over een kostbaar en doelloos openbaar onderwijs, 't welk dan ook maar wettelijk moet opgeheven worden.

Intusschen, de kinderen moeten toch weder onderwijs hebben; er schieten niet over dan *gezindte-* en des noods *partijscholen*; want te regt wil men, hoe afkeerig van deze, liever deze met Christus, dan staatsscholen, waar Zijn naam niet mag gehoord worden. Maar over de oprigting van gezindte-scholen is in elke gemeente een eeuwige strijd; want op *openbare* kosten kunnen die worden opgerigt. Altijd door dwingt elke gezindte om eene openbare school, en, bestaan die kostbare lasten, dan mort de gemeenteraad over die doellooze, ja schadelijke vele scholen, over vijf, waar ééne voldoende zou zijn.

Zoo zal de uitkomst der wet zijn: *vernietiging van het bestaande*. De geheele wet van 1806 wordt in zin, strekking en bedoeling opgeheven; ons nationaal schoolwezen, met de natie geboren en sterk geworden, wordt opgeofferd aan eene theorie, op het papier neder te zetten, in de natie niet in te voeren.

Goed kan deze wet nooit worden. Het hapert niet aan eenige bepalingen; het hapert aan alles. Enkele beginselen, maar van ondergeschikten aard, konden in eene andere worden opgenomen; de hoofdbeginselen, waarmede alles staat of valt, zijn lijnregt in strijd met het bestaande en met de behoeften des volks.

Wordt evenwel zulk eene wet aangenomen, dan moet de Hervormde kerk beginnen, al hare schoolgebouwen en woningen, landerijen en inkomsten terug te eischen, en een eigen schoolwezen grondvesten. Van den staat is dan niets meer voor een goed onderwijs te hopen.

Nog ontvingen wij een' blik van een' onderwijzer op eenige schaduwzijden van het ontwerp, welk stuk zoo het werd opgenomen, zou worden vervolgd. Het komt even als reeds de vroeger geplaatste artikelen op tegen de vernietiging van het Christelijk beginsel en bevat eene opwekking aan de Christelijk gezinde ouders om zich te vereenigen met gelijk denkende onderwijzers, ten einde te verhoeden dat de *levens*boom tot geen *gift*boom ontaarde, door den hemelschen wortel af te zagen. Waar zooveel te zeggen valt, moeten wij ons wachten voor herhaling.

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

WEENEN, *heden den 12den October*.

Het berigt is alhier gekomen, dat het bombardement van Sebastopol den 4den October begonnen is, en verwachtte men weldra den val van deze vesting.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, *heden*, *Donderdag den 12den October*.

NEDERLAND	Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$60\frac{1}{4}$.
Dito	Dito	- 4	„	$90\frac{7}{8}$.
OOSTENRIJK	Metalliek	- 5	„	$69\frac{1}{2}$.
Dito	Nieuwe 1854	- 5	„	$78\frac{3}{8}$.
Dito		- $2\frac{1}{2}$	„	$35\frac{1}{4}$.
SPANJE	Onbep. St.	- 1	„	$18\frac{1}{4}$.
Dito	Binnenl.	- 3	„	33.
RUSLAND	Obl. *Hope* 1798 en 1816	- 5	„	$100\frac{1}{8}$.
Dito	bij *Hope*	- 4	„	75.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

AMSTERDAM, *heden Donderdag den 12den October*.

Rogge *f* 4 hooger bij partijen genomen.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 8 Oct., kapit. *van Reen* de Vriendschap, v. Londen; *Schaap* Frederik, v. Archangel. — Te Hollesloot den 8 Oct., *Oorburg* Hinderika Ellida, v. Londen. — Te Texel den 7 Oct., *Kuiper* 5 Gezusters, v. Newcastle; *de Groot* Arendina, v. Frederikstad; den 8sten *Keuzekamp* Goede Verwachting, v. Londen; den 9den *van Aken* Henderika Dorenthea, van Sunderland. — In het Vlie den 7 Oct., *Smid* Catharina Frederika, v. Frederikstad. — Te Harlingen den 7 Oct., *Sap* Gezina Reina, v. Dantzig; den 8sten *Kramer* Agatha Jacobina en *Munneke* Baudina, beide v. Newcastle; *de Boer* Willem, v. Noorwegen. — Te Helvoet den 8 Oct., *Mooi* Geertje, v. Londen n. Amsterdam, als bijlegger; *Peper* Alida, v. Archangel; *van der Laan* Arend, van Bergen. — Te Newyork den 22 Sept., *Schreuder* Jeltina Roelina, v. Queenstown. — Te Konstantinopel den 24 Sept., *Zeeman* Elisabeth en Jacoba en *van Dalen* Johanna Margaretha, beide v. Amsterdam, de laatste met verlies van anker en ketting. — Te Cadix den 25 Sept., *Huisman* Anna Sietsia, v. Hamburg. — Te Londen den 7 Oct., *Korfker* Anna Martha en *Glim* Hendrika Margrietha, beide v. Archangel. — Te Deal den 6 Oct., *den Breems* Vereeniging, v. Vlaardingen n. Bilbao; *Wieringa* de Ommelanden, van Hamburg n. Suriname. — Bij Dungeness den .. *Nijman* Margaretha Hermanus, v. Amst. n. Cevita Vecchia. — Te Portsmouth den 5 Oct., *Doornbos* Jetskelina Wija, v. Amst. n. Messina. — Te Torbay den 4 Oct., *de Haan* Mercurius, v. Dordrecht n. Liverpool. — Te Falmouth den 6 Oct., *Meijer* Nicola Uil, v. Kertch; *de Boer* Zwaantina Hendrika, v. Livorno; *van der Laan* Jacoba Alida, v. Marseille; den 7den *Mellema* Jacobus Anthonie, v. Odessa. — Te Dublin den 6 Oct., *de Boer* Vriendschap, v. Livorno; *Bontekoe* Jonge Lucas, v. Santander. — Te Grangemouth den 5 Oct., *de Jonge* Hendrika, *Hoetjer* Wendelina en *Brouwer* Harmina Nepperus, alle 3 v. Kirkaldy. — Te North Shields den 5 Sept., *Bonder* Cornelia Gesina, v. Groningen. — Bij Aldbro' den .. *Pott* Grietje Weemhoff, v. Archangel n. Londen. — Te Hamburg den 7 Oct., *Emmelkamp* Annechina en *Meijer* Aaltina Helena, beide v. Kampen. — Op de Elbe den 6 Oct., *Dost* Vr. Margaretha en *Lukkien* Jettina Roelina, beide v. Putten; *de Vries* Vrouw Jaapkien, v. Kampen. — Te Koppenhage den 5 Oct., *Haselhoff* Vrede, v. Zwolle. — Te Kiel den 7 Oct., *Esbra* Elisabeth, v. Flensburg. — Te Pillau den 4 Oct., *Potjer* Dankbaarheid, v. Stettin; den 5den *Kuitze* Jonge Wigcher, v. Amst.; den 6den *Boekhout* Johannes Hermanus; van Hamburg; *Breeland* Ida Reina, v. Terschelling; *van der Veen* Maria Johanna Jacoba Barendina, v. Dantzig n. Amst.; den 7den *de Boer* Wemelina, v. Hamburg. — Te Dantzig terug uit zee den 7 Oct., *Feiken* Alida Adriana, n. Amst., met verlies van anker en ketting. — Te Memel den 3 Oct., *Potjer* Geertruida Jacoba, v. Cette. — Te Sockholm den 2 Oct., *Krol* Antje en Jansje en *Postema* Martha, beide v. St. Ubes. — Te Landsort den 2 Oct. *Drok* Catharina, v. Hamburg. — Te Sandhamm den 30 Sept., *Engelsman* Christina en *Mulder* Afina Agatha, beide v. Lissabon.

Binnengekomen te Texel den 11 Oct., kapit. *Ketelaar* Jantina Hendrika, v. Bayonne; *Visser* Eensgezindheid, v. Drammen. — In het Vlie den 9 Oct., *Munneke* Baudina, v. Newcastle; *Roelfsema* Roelfina Gezina, v. Dantzig; *Visser* Vriendschap, v. Frederikstad; *Lukkien* Marg. Willemina, n. Harburg; *Gort* Vrouwina Steenhuizen en *Fokkes* Cornelia, beide v. Hamburg. — Te Helvoet den 10 Oct., *Post* Eltje Berg, v. Cardiff; *Hazewinkel* Prudentia, v. Koningsb. — Te Londen den 9 Oct., *Pot* Grietje Weemhof en *Sap* Emma Maria, beide v. Archangel. — Te Falmouth den 7 Oct., *Struik* Dankbaarheid, v. Cadix n. Koppenh. — Te Plymouth den 7 Oct., *Engelsman* Vlijt, v. Triest n. Hull. — Te Liverpool den 7 Oct., *Korte* Hendr. Margar., v. Seville. — Te Shields den 6 Oct. *Post* Gerard. Cath., v. Delfzijl; *Bernardus* Agatha Hendrika, en *Beukema* de Marne, beide v. Gron.; *Valom* Agatha, v. Harderwijk. — Te Lynn den 7 Oct., *Mulder* Zorg en Vlijt, v. Marseille. — Te Queenstown den 6 Oct. *Brouwer* Anna Louisa, van Galatz. — Te Peterhead den 6 Oct., *Bakker* Mina en Willem, v. Archangel n. Grangemouth, heeft den volgenden dag de reis voortgezet. — Te Genua den 4 Oct. *Scherpbier* Eleje, v. Newc.; *Boekhout* St. Willebrordus, v. Amst.; *de Jong* Dina Immechina, v. Rott.

Vertrokken van Amsterdam den 7 Oct., kapit. *Smit Petersen* Hollandia, n. Konstantinopel; *Colle* Jonge Pieter, n. Koningsb.; den 9den *Brouwer* Lumina, n. Memel; *Muller* Antje, n. Hamburg. — Van Texel den 7 Oct., *de Groot* Twee Zusters, n. Londen; *de Boer* Henriette, n. Venetien; den 8sten *Poel* Maria Catharina, n. Akyab; *Gust* IJzerstaven, n. Belfast; *Gruppelaar* Nijsiena, *Olthof* Catharina, *Hazewinkel* Christina en *Meijer* Margaretha, alle 4 naar Newcastle; *Winther* Alpha, n. Drammen; den 9den *Cramer* Christina Margaretha, n. Venetien; *Schaap* Bernhard en Elise, n. Hull. — Uit het Vlie den 7 Oct., *Kramer* Annette Cathalina, n. Stettin. — Van Harlingen den 8 Oct., *Klein* Verwachting, n. Newcastle; *Smit* Concordia, n. Frederikstad. — Van Helvoet den 7 Oct., *de Groot* Houthandel, n. Newcastle; den 8sten *Smit* Dorothea Henriette, n. de Kaap de Goede Hoop; *Reinders* Jacoba Gesina, n. Bristol; *Smit* Annechina Gesina, n. Belfast; *Voornkamp* Cornelia Alida, n. Memel; *Brakke* Hillechina, n. Kjöge; *de Boer* Hendr. Annechina, op avontuur. — Van Brielle den 8 Oct., *Brouwer* Harmina, naar IJstad; *Sprik* Alida, n. Kierteminde; *Koops* Lammechina, naar Corsöer; *Groenewold* Afina Jonker, n. Grena; *Schuring* Egberdina Anna, n. Elseneur; *Oostra* Annechina, op avontuur; den 9den *Mulder* de Vr. Antina, n. Liverpool; *Koning* Johanna Marchina, n. Harburg. — Van Maassluis den 8 Oct., *Smits* Elisabeth van Leyden, n. Koningsbergen. — Van Vlissingen den 7 Oct., *Hofkamp* Hortense, n. Liverpool; *Mooi* Hillechina Catharina, n. Pillau; *de Jonge* Gesina Jantina, n. Koppenhage; *Kuiper* Annegiena Elsina en *Stoeldraijer* Adriana, beide n. Hamburg; *Engelsman* Elisabeth, op avontuur. — Van Launceston den 18 Julij, *de Jonge* Malvina, naar Batavia. — Van St. Nazaire den 6 Oct., *Klein* Antje, n. Cardiff. — Van Queenstown den 4 Oct., *Kamminga* Drie Gebroeders, naar Cardiff. — Van Belfast den 3 Oct., *Mulder* Hendrik en Ubbo, n. Koningsbergen. — Van Limerick den 4 Oct., *Karsies* Hillechiena Wilkens, n. Cardiff. — Van Hamburg den 9 Oct., *Slankenberg* 2 Gebroeders, n. Amst. — Van Gluckstad den 8 Oct., *Meijer* Wobbina Catharina, n. de Oostzee. — Van Cuxhaven den 8 Oct., *Duit* Maria Anna, n. Koningsbergen; *Fokkes* Cornelia, n. Amst. — Van Kiel den 7 Oct., *Brouwer* Jonge Hero, n. Lynn. — Van Koppenhage den 3 Oct., *Potjewijd* Vrede, n. Zwolle.

Vertrokken uit het Vlie den 8 Oct., kapit. *Smit* Freerk Jan, n. Newc.; *Berg* Twee Gebroeders, n. Stockholm; *de Grooth Bakker* Katharina, n. Memel; *Menses* Jonkvr. Maria, n. Aarhuus; *Kok* Aastroom, n. Holtenau; *de Vries* Castor en Pollux, n. Hamburg; den 9den *Klein* Verwachting, n. Newc.; *de Jonge* Annegina, naar Stockholm; *Pronk* Hendr. Gesiena en *Colle* Jonge Pieter, beide n. Koningsb.; *van Dalen* Eendragt, n. Frederikstad; *Visser* Vrouw Jantje, n. Osterrisoer. — Van Portsmouth den 7 Oct., *Doornbos* Jetskelina, n. Messina. — Van Liverpool den 8 Oct., *Ebling* Anna Hendrika, n. Amst.; den 9den *Niehof* Jantina Jetskelina, n. Rott.; *Stuit* Tjakkina Wicherdina, n. Harburg. — Van Gloucester den 7 Oct., *Hooghoudt* Hillegina, n. zee. — Van Hamburg den 9 Oct., *Pluktje* Tetsia, n. Bandholm.

Zeilklaar te Londen den 5 Oct., kapit. *Breeland* Gesina Hendrika en *Mulder* Grietje de Groot, beide n. Koningsbergen; den 6den *Pieper* Ekea Maria, n. Rotterdam.

Zeilklaar te Liverpool den 9 Oct., kapit. *Bontekoe* Jacobina, naar Hamburg. — Te Newport den 6 Oct., *van Wijk* Annegina, naar Rotterdam.

In lading te Londen den 6 Oct., kapit. *Hoeksma* Cornelia Wilhelmina en den 7den *Mulder* Gesina, beide n. Amsterdam.

ZOUTKAMP, 11 October. Binnengekomen den 9 Oct., kapit. *Loots* Catharina, van Bremen; *Astuling* Doethea Christina, van Noorwegen.

OOSTMAHORN, 11 Oct. Ter reede gearriveerd den 11 Oct., kapit. *Sanders* Christina, v. Hamburg n. Groningen; *de Buhr* Vrouw Antje, v. Bremen en *Joosten* Henderika, v. Frederikstad, beide n. Amsterdam.

Vertrokken den 8 Sept., kapit. *Bieze* Elsina, naar Noorwegen den 9den *Pot* Broedertrouw, naar Newcastle, beide van Groningen.

Zeilklaar den 11 Oct., kapit. *Swiers* de Jonge Timen, naar Yarmouth; *Stuitje* Catarina Luitgarda, n. ....

PILLAU, 5 October. Het schip de Jonge Christiaan, kapit. *H. E. Sleeboom*, van Dantzig met tarwe naar Amsterdam, is bij deze haven zwaar lek door het volk verlaten en bij Lochstädt op strand gedreven.

LEMVIG, 27 September. Het schip Voorwaarts, kapit. *R. H. Pijbus*, van Torravecchia naar Pillau, is den 25sten dezer, bij Hunsbije gestrand, doch het volk gered.

LONDEN, 7 October. Aangaande het schip Hazard, kapit. *H. W. Ketelaar*, van Archangel herwaarts gedestineerd, bij Woolwich gezonken, wordt gemeld, dat men binnen weinige dagen zou trachten het boven water te brengen; de lading was grootendeels gelost.

— Volgens brief van Memel van den 7 Oct., hadden de aldaar in de haven liggende Nederlandsche schepen, tijdens de geheerscht hebbende hevigen brand, geene schade bekomen, alleen had het schip de Weldaad, kapit. *de Jonge*, de bezaansmast verloren.

FREDERIKSHAVEN, 5 Oct. Het schip Tweelingen Daniel en Wilco, kapit. *Klein*, van Dantzig met hout naar Groningen, is gisteren nacht op Vesterklitt gestrand en geheel verbrijzeld, doch het volk, uitgenomen den kapitein, gered.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

3 Oct.	Speelman, Geertr. Speelman, v. Dordr. n. Dantzig, m. ijzer.
	Meeter, het Vertrouwen, v. Newc. n. Koppenh., m. stukg.
	Wilmink, Hermann Wilm., v. Koningsb. n. Londen, m. haver.
4 ——	Stasse, Hoop van Zegen, v. Antw. n. Pillau, m. dakpannen.
	Addens, Jantje Dorenbos, v. Amst. n. Koningsb., m. stukg.
	Lovins, Trekvogel, v. Lissabon n. Memel, m. zout.
5 ——	Pronk, Gezina Jantina, v. Amst. n Malmo, m. ballast.
	Klein, David, v. Koningsb. n. Dundée, m. werk.
	Smit, Antje, v. Dantzig n. Granville, m. hout.
	de Vrede, Irene, v. Rotterdam n. Memel, m. suiker.
	Plukker, Hendrika, v. Lissabon, n Memel, met zout.
	Meezenbroek, Werdina Hendrika, v. Gron. n. Pruis. m. ball.
	Veenhuizen, Adriana, v. Schied. n. Koppenh. m. jenever.

De wind was den 3den Oct. Z.W., Z., W.Z.W.; den 4den N.W.; den 5den Z.W., W.Z.W.; den 6den W.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 10 October. Naar Rott. *f* 5, naar 's Hertogenbosch *f* 6 per last garst met *f* 6 onkosten.

DANTZIG, 5 October. Er was geen bijzondere vraag naar schepen; tot stand gekomen naar Amsterdam voor *f* 23 p. last rogge en *f* 20 p. last hout, Antwerpen *f* 23 en 15 pCt. p. last tarwe, Londen 21 sh., Hull 18 sh., Grimsbij 17 sh. p. load balken.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 6den tot en met den 12den October 1854 zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 10 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 7 ouden en 17 jongen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 11 *October*.

NEDERL. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{7}{16}$, $60\frac{3}{8}$, $60\frac{1}{2}$; Dito Dito 3 pCt. $72\frac{1}{16}$, $72\frac{3}{16}$, $72\frac{5}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $90\frac{15}{16}$, $90\frac{7}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $88\frac{3}{4}$; Handelmaatsch. $4\frac{1}{2}$ pCt $123\frac{3}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $49\frac{1}{4}$, $49\frac{3}{8}$, $49\frac{5}{16}$. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. $18\frac{1}{4}$, $18\frac{5}{16}$, $18\frac{3}{16}$; Dito 3 pCt. $37\frac{13}{16}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $32\frac{3}{4}$, 33, 33; Coup. Bewijzen $5\frac{3}{16}$; Amort. Schuld $4\frac{7}{16}$, $4\frac{9}{16}$, $4\frac{1}{2}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $36\frac{9}{16}$, $36\frac{11}{16}$, $36\frac{11}{16}$ — RUSLAND. Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $99\frac{3}{8}$, $99\frac{1}{2}$, $99\frac{7}{8}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 84; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. $84\frac{1}{2}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $74\frac{3}{4}$, $74\frac{7}{8}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $73\frac{1}{2}$, 74; Certific. van Inschr. in Assign. $58\frac{3}{4}$. — POLEN, Cert 4 pCt. $67\frac{1}{4}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $69\frac{3}{8}$, $69\frac{11}{16}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $35\frac{1}{2}$, $35\frac{5}{16}$; Dito Nieuwe 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt $35\frac{1}{2}$, $65\frac{5}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. $78\frac{1}{2}$, $78\frac{1}{4}$; Dito Dito 1854 5 pCt. $78\frac{1}{8}$, $78\frac{1}{4}$, $78\frac{3}{8}$; Oude Weener Loten van 250 fl. *f* 344; Dito 1854 *f* 245; Amerik. Bank-Act $8\frac{7}{16}$; Braz. 5 pCt. $97\frac{1}{2}$; Mexik. $23\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Dito Onbep. $23\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Gren. Uitg. 6; Philad. H. N. 93, $\frac{1}{4}$; Dito L. N. $86\frac{1}{2}$, $87\frac{1}{2}$.

Holl. fondsen waren heden vast bij eenige affaire in Integralen. — De vreemde effecten waren over het algemeen goed prijshoudend, bij vrij levendigen omzet in Oostenrijksche en Spaansche. — Gren. Onb. St. 16; 5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 82.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2¼; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 60 9/16 a 5/8; Spaansche 1 pCt. 18¼ a 5/16; Binnenl. 3 pCt. 32⅞ a 15/16; Metall. 5 pCt. 69 9/16.

WISSELKOERS.

Londen kort *f* 11.75; Id. 2/m. *f* 11.65; — Hamburg kort *f* 35 7/16; Id. 2/m. *f* 35 3/16.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN 10 *October.*

TARWE.	Veen 64 ℔ *f* 6,20	Zw. Voer 38 » » 3,40
Oude 70 ℔ *f*	» 66 » » 6,60	» 40 » » 3.60
N. Oml. 70 » » 11.80	GERST.	» 42 » » 3,80
» 1854 72 » » 12,40	Winter 54 ℔ *f* 5,55	BOONEN
» 74 » » 13,00	» 56 » » 5,85	Paardeb. *f* 7,10,60
» Old. 70 » » 11,50	» 58 » » 6,15	Gr. Erwten *f* *f*
» » 72 » » 12,10	Knobbe 60 » » 6,00	Graauwe *f* tot *f*
» » 74 » » 12,70	» 62 » » 6,30	ZADEN, ENZ.
» » » »	HAVER.	Old. Koolz. *f* 13,25.50,
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 3.40	75.90
Inl. 64 ℔ *f* 8.05	» 38 » » 3,60	Oml. *f* 13,25,50,75 *f* 14
» 66 » » 8,45	» 40 » » 3,80	Oostv. dito *f* 12,25,50,75
» 68 » » 8.85	» 42 » » 4 00	*f* 14
» 70 » » 9,25	» Nieuwe 44 » » 4.20	G. Mosterdz. *f* 12 tot *f* 15½
» » »	» 46 » » 4,40	Dederz. *f* 10.50 *f* 12.25
BOEKWEIT.	» 48 » » 4,60	Gr. Gort *f* 10,25.50.75
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 6,50	» 50 » » 4.80	Par. 100 N. ℔ *f* 13,25 50,
» » 66 » » 6 90	Witte Voer 36 » » 3,30	75 *f* 14,25 *f* 15
» » 68 » » 7,30	» 38 » » 3,50	Raapolie p.v. *f* 42,50
» » 64 » » 6,25	Witte Voer 40 ℔ *f* 3,70	Prijs der Boter
Zw. Zand 66 » » 6,65	Zw. Voer 36 » » 3,20	1ste soort *f* 39
		2de » - 37

Tarwe meer aan en in de afwijkende soorten niet dan lager te verkoopen. — Rogge in een doen. — Grijze Boekweit als voren; Zwarte en Veen iets lager. — Gerst vond meer vraag en werd iets hooger verkocht. — Haver mede iets hooger wel afgaande. — Boonen in een doen. — Koolzaad en Raapolie hooger verkocht. — Gort prijshoudend.

ROTTERDAM, 9 *October.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging heden met trage koopers 75 cents a *f* 1 per mud lager langzaam van de hand; goede en puike Nieuwe *f* 13 a *f* 13,50; mindere *f* 11 a *f* 12,25; Jarige *f* 11,75 a *f* 13,75; Poolsche en Roode nog schaarsch ter veil en onder vorige prijzen niet losgelaten; 156 ℔ O. witb. Pools. *f* 470; 155, 156 ℔ Jar. dito *f* 460; 158, 160, 162 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 440, *f* 450, *f* 460, *f* 465; 160 ℔ dito Bovenl. Ris *f* 435; 160 ℔ dito Pomm. *f* 440; 154, 159 ℔ Jar. dito *f* 410, *f* 430. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 25 cents lager, *f* 8,75 a *f* 9,50; Buitenl. werd door benoodigden hooger betaald; 143, 144, 145, 146 ℔ Arch. *f* 265, *f* 266, *f* 267, *f* 270; 144 ℔ dito *f* 265; 146 ℔ dito bij partij *f* 265. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 30 cts. hooger, Winter *f* 5,70 a *f* 6,60; dito Zomer *f* 5,70 a *f* 6,60; voorts 126 ℔ Jar. Vries. Winter *f* 185, *f* 190. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 4 a *f* 4,80; dito Lange *f* 3 a *f* 4. — Boekweit lager, op 140 ℔: N.-Brab. *f* 228, *f* 235, *f* 236; Vlaamsch *f* 230; Rijn *f* 231, *f* 232, *f* 240; Holst. *f* 215. — Erwten: Zeeuws. Groene 25 a 50 cents hooger, *f* 11,50 a *f* 10,50; Geldersche Graauwe *f* 11 a *f* 13. — Boonen: Zeeuwsche en Walchersche Witte, 50 cents lager, *f* 11,50 a *f* 13; dito Bruine 50 cents lager, *f* 11,25 a *f* 12,75; dito Paardenboonen *f* 6,80 a *f* 7,70. — Koolzaad: Zeeuwsch gestort 68 p. vl.; Vlaamsch gestort 70 p. vl.; Zeeuwsch en Overm. gestort 69 p. vl.; Overm. in zakken 68 a 69 p. vl. — Kanariezaad *f* 9 a *f* 10,25.

AMSTERDAM, 9 *October*. De marktnotering van Boter was heden als volgt: Vriesche *f* 48 a *f* 50; Kuinder *f* 44 a *f* 46; Kamper *f* 46 a *f* 48: Deventer *f* 38 a *f* 43; Zwolsche *f* 41 a *f* 46.

AMSTERDAM, 11 *October*. Tarwe *f* 3 a *f* 7 hooger met veel handel; 129 ℔ b. Pools. *f* 443; 132 ℔ o. Holst. *f* 432; 131 ℔ n. Mecklenb. *f* 427: 128 ℔ Neustadter *f* 415; 127 ℔ n. Holst. *f* 407; 127 ℔ j. dito *f* 407; 127 ℔ n. Groninger *f* 398; 125 ℔ ger. Holst. *f* 390; 135 ℔ Kubanka *f* 440. — Gedr. Rogge tot *f* 2 à *f* 4 hooger bij partijen afgegaan; 118, 119, 120 ℔ n. Arch. *f* 262; *f* 265, *f* 268; 119 ℔ dito *f* 267; 117 ℔ Zweedsche *f* 270; 118, 119 ℔ Archangel *f* 266, *f* 269. — Buitenlandsche Erwten waren er niet ter veil, doch zouden tot ruim vorige prijzen genegen koopers gevonden hebben. — Gerst *f* 3 hooger; 111, 113 ℔ Deensche *f* 210 a *f* 216 — Haver als voren; 75 ℔ Voer *f* 125.

Koolzaad bij vorigen marktdag op het najaar 1½ p. vl., op het voorjaar 2½ p. vl. hooger; gedaan: Deensch a 75, op 9 vat in Oct. en Nov. 76½ p. vl.; April 76 p. vl. — Lijnzaad prijshoudend; 112 ℔ Tarsus *f* 385. — Raapolie dadelijk en op levering weder merkelijk hooger betaald; op 6/w. *f* 47,25; Vlieg. *f* 46; Nov. *f* 46 *f* 46 a *f* 45,75; Dec. *f* 45 a 50—25; Mei 1855 *f* 43,75 a *f* 43,50 a *f* 44. — Lijnolie dadelijk iets hooger, op levering flaauwer; op 6/w. *f* 41,25; Vlieg. *f* 40. — Hennepolie op 6/w. *f* 45,75; Vlieg. *f* 44.50.

LONDEN, 7 *October*. Vreemde Boter was goed gevraagd en Fransche iets hooger; beste Vriesche 106 a 108 sh., Holsteinsche en Kielster 98 a 104 sh., Fransche 72 a 76 sh. Aanvoer: van Harlingen 7220 v., Rott. 686, Hamburg 345, Havre 341, Ostende 677, Antwerpen 30.

LONDEN, 9 *October* Tarwe met geringen aanvoer en veel uitvoer. De prijzen zijn 1 sh. hooger. Gerst met weinig aanvoer en 1 sh. hooger. Haver met weinig aanvoer: de markt is ferm. Van den 3den tot en met den 9den Oct. werden aangevoerd 4268 qrs. Engelsche en 2385 qrs. vreemde Tarwe, 1516 qrs. Engelsche Gerst en 2447 qrs. Engelsche en 11842 qrs. vreemde Haver.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 10 *October.* De markt van heden was vrij levendig. Rundvee wel aangevoerd; vette koeijen zijn verkocht tegen aanzienlijke prijzen en hooger dan de vorige week. Kalfkoeijen beste soorten van *f* 110 tot *f* 135 en hooger, zelfs één voor *f* 152; tweede soort van *f* 75 tot *f* 100 a *f* 105, *f* 110. Melkkoeijen van *f* 89 tot *f* 115 a *f* 125, *f* 130. Kalveren matig ter markt en alle verkocht tegen 18 tot 21 cent de 5 ons. Schapen 120 aangevoerd, er werden wel koopers gevonden, tengevolge waarvan de handel levendig was, vooral ter verzending. Vette zijn verkocht van *f* 18,50 tot ruim *f* 20 en lammeren van *f* 6,50 tot *f* 10, *f* 11. Varkens meer dan 150 stuks aangebragt, die alle uit jonge soorten bestonden, er werd buitengewoon veel verkocht tegen de prijzen van heden acht dagen.

— Gedurende de afgeloopene week is er meer horenvee in de provincie opgekocht dan werd verwacht, vooral bestond de vraag in jonge vette koeijen, die gretig werden genomen. De handel in kalfkoeijen was zoo vlug niet als de vorige week. De opkoopers wilden lager koopen maar met weinig gevolg, zoodat dan ook dit vee is gekocht voor dezelfde prijzen van de vorige week.

— Op de den 10den October gehouden Wildervankster herfstmarkt was een tamelijk getal runderen ter markt. Vaalmelkte werden van *f* 80 tot *f* 137 verkocht; vette van 20 tot 24 ct. het Ned. pond; de aanvoer van varkens was gering, biggen golden tot *f* 19, oude tot *f* 30.

DWINGELO, 10 *Oct.* Onze jaarmarkt op gisteren, begunstigd door schoon weder, was zeer druk bezocht. De aanvoer van vee, vooral van runderen, was groot. Over het algemeen waren de prijzen van runderen en varkens, hoezeer nog al uiteenloopend, hooger dan op de laatste markt te Beilen.

AMSTERDAM, 9 *October.* De markt was heden zeer levendig; 262 vette runderen werden verhandeld voor *f* 240, *f* 220 en *f* 200; melk- en kalfkoeijen 166 stuks golden *f* 140, *f* 100 en *f* 90; 99 graskalveren voor *f* 17, *f* 18 en *f* 20; 200 vette varkens golden van 46—48 cent het N. pond; 39 magere varkens voor *f* 16, *f* 18 en *f* 20; 87 schapen voor *f* 18, *f* 20 en *f* 22.

LONDEN, 9 *October.* De aanvoer van het vasteland gedurende de vorige week was aanzienlijk en bestond uit 2423 Ossen, 739 Koeijen, 834 Kalveren, 643 Varkens en 12874 Schapen. Daar er heden buitengewoon veel was ter markt gebragt, was de handel slap in alle soorten. Ter markt waren 6450 runderen, 33,302 schapen, 215 kalveren en 486 varkens.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON FENNECHIEN H. TER BORG, geliefde Echtgenoot van

J. L. BOER.

VEENDAM, 3 October 1854.

*** GRAVE, 8 October 1854. Heden beviel van twee *DOCHTERS* de WelEd. Geb. Vrouwe H. R. VAN NOUHUIJS, geboren ABRESCH.

*** Heden beviel gelukkig en voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, CHRISTINA BROEKEMA, geliefde Echtgenoot van

P. H. KAMMINGA,
Scheepskapitein.

OUDE PEKELA, 9 October 1854.

*** Bevallen van eene DOCHTER, G. T. LEGEBEKE, Echtgenoot van

Med. Doctor **T. J. H. SORMANI.**

EENRUM, 9 October 1854.

*** Door Gods goedheid is heden voorspoedig bevallen van eene welgeschapen DOCHTER A. D. M. C. E. PAPE, hartelijk geliefde Echtgenoot van

J. TH. RUTGERS,
Predikant.

VARSSEVELD, 9 October 1854.

*** Bevallen van een *MEISJE* B. VOS—DOORNBOSCH.

GRONINGEN, 10 October 1854.

Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Bevallen van eenen ZOON J. O. STRUIF, geliefde Echtgenoot van

T. E. BONTKES.

FINSTERWOLD, 10 October 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER B. N. ROWAAN, geliefde Echtgenoot van

J. T. HOUTMAN,
Houtzaagmolenaar.

Bij WINNEWEER, aan het Damsterdiep, 10 October 1854.

Deze is dienende tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden beviel voorspoedig van een MEISJE S. R. DIJK, geliefde Echtgenoot van

P. H. POTT.

GRONINGEN, 11 October 1854.

*** Bevallen van eenen *ZOON* HENRIËTTE MARIE BLOUW—VAN HEEL.

Bij GRONINGEN, 12 October 1854.

*** Heden morgen, omstreeks 4 uur, overleed, aan de gevolgen van sedert een jaar zich telkens herhalende toevallen, in den ouderdom van bijna 59 jaren, mijn dierbare Echtgenoot, HARMANNUS VAN LINGEN. 36 jaren mogt ik met hem door den band des huwelijks vereenigd zijn en staar met mijn' Zoon hem thans in de gewesten der eeuwigheid na.

GRONINGEN, 8 October 1854.

Wedw. **C. VAN LINGEN,**
geb. **VAN SLOGTEREN.**

*** Het KINDJE, over welks geboorte wij ons den 31sten Julij l.l. zoo zeer verheugden, werd ons heden door den dood ontrukt.

GROOTEGAST, 9 October 1854.

R. BOSMA.
W. C. BOSMA—NIEWEG.

Eenige kennisgeving.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Almagtigen God behaagde, mij heden, na eene langdurige zenuwziekte, plotseling door den dood te ontrukken, mijn' hartelijk geliefden Echtgenoot ROELOF MAAS, in den ouderdom van bijna 49 en na eene echtvereeniging van 27 jaren.

Wat ik, mijne 9 Kinderen en Behuwd-Dochter in hem verliezen, zullen allen kunnen beseffen, die den Overledene van nabij gekend hebben.

GRONINGEN, 11 October 1854.

M. E. RAHM,
Wedw. R. MAAS.

De ***AFFAIRE*** zal als vroeger door mijne beide Zoons worden voortgezet.

*** Heeft de Voorzienigheid voor eenige dagen onzen dierbaren Vader tot zich genomen, heden nam Hij ook tot zich onze dierbare Moeder SWAANTJE F. GRAAVER, in den ouderdom van ruim 58 jaren; diep betreurd door hare Kinderen.

MIDWOLDE, 11 October 1854.

H. B. BOELMAN.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

EXTRACT.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS REGTBANK te *Winschoten*, van den elfden October 1800 vierenvijftig, behoorlijk geregistreerd, is **MOZES VAN DER HOVE**, Koopman, wonende te *Winschoten*, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT**, te rekenen van af den dag van gemeld Vonnis; — en is daarbij benoemd tot **Regter-Commissaris** Mr. C. W. DULL, en tot **Curator** Mr. W. R. EMMEN, Procureur, te *Winschoten.*

WINSCHOTEN, 11 October 1854.

Voor Extract conform:
Mr. W. R. EMMEN.

*** De **OVERSTESCHEPPER** en **SCHEPPEREN** van het **GENERALE ZIJLVEST** der *DRIE DELFZIJLEN* brengen bij deze ter kennis van de hierbij belanghebbenden, dat door hunne GECOMMITTEERDEN de **SCHOUWING van het Kanaal van *Groningen* tot *Appingedam*, en van daar verder tot aan *Delfzijl***, zal worden gedaan op DINGSDAG den 31sten October 1854, te beginnen van *Groningen*, des morgens te zes uur.

Al hetgeen aan de zijde van het Trekpad of van de Landzijde het AFSTROOMEN hinderlijk of tot Demping door Inslijking, Vuilnis, Steen als anders, schadelijk mag zijn, maakt een der voornaamste Voorwerpen uit van deze Schouwing.

Te elf uur van dien dag zullen door GECOMMITTEERDEN bij het Zijlvesterhuis worden **verkocht:** Twee **OUDE STORMDEUREN** van de Groote Zijl, enz.

'T ZANDT, 7 October 1854.

De Overste Schepper en Schepperen voornoemd:
E. E. CLEVERINGA.
Ter ordonnantie van dezelve,
R. P. CLEVERINGA, Jz.,
Secretaris.

De VOOGDEN en VOOGDESSEN van het ***GROENE WEESHUIS*** alhier berigten aan het geëerde Publiek, dat **niet** (zoo als vroeger) **alleen** het **LINNENNAAIJEN**, maar ook het **WOLLENNAAIJEN** aldaar wordt uitgeoefend.

En wordt een ieder door deze ten vriendelijkste verzocht, om het Gesticht, en de Weezen daarin verpleegd, [illegible] len begunstigen.

GRONINGEN, 10 October 1854.

Namens Voogden en Voogdessen van het Groene Weeshuis te Groningen,
P. F. MULDER,
Boekhouder.

Zaturdag den 14den Oct

1854, des voormiddags te 10 uur, zullen, ten verzoeke van Mr. R. IJ. MULLER, Advokaat te *Groningen*, als CURATOR in het faillissement van BEREND HOLTMAN, te *Haren*, voor en in zijne [illegible]zing aldaar, publiek worden verkocht: Een EIKENHO[illegible] KABINET, LADETAFEL, STOELEN, TAFELS, [illegible] GELS, SCHILDERIJEN, KOPER, TIN- en BLIK[illegible] BEDDEGOED, TOONBANK, KOPEREN SCHA[illegible] BALANZEN, TROG, BUILKIST en verdere [illegible] MANS- en **BAKKERSGEREEDSCHA**[illegible] eenige **KRUIDENIERSWAREN**, een [illegible] en hetgeen meer te bezien zal zijn des daags [illegible] van 2 — 5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, [illegible]

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QU**[illegible] Notaris te *Groningen*, zal, op ZATURDAG den [illegible] October 1854, des namiddags te 4 uur, ten H[illegible] den Kastelein R. ABELS, te *Haren*, [illegible] **deze perceelen**, en wel de Gebouwen [illegible] zende op **Afbraak**, publiek worden verkocht: [illegible]

De **BUITENPLAA**[illegible] *Huis te Paterwo*[illegible] noemd, bestaande in [illegible] **EEN BEHUIZIN**[illegible] **SCHUREN** en **STO**[illegible] met daarbij behoorende T[illegible] SINGELS, BOSCH en LANDERIJEN, te zamen [illegible] 18 B., 61 R., 79 E., zeer aangenaam staande [illegible] legen te *Paterwolde*, Gemeente *Eelde*, benevens [illegible] LAATSEN en LEGERSTEDEN in de Kerk en [illegible] Kerkhof te *Eelde;* alles toebehoorende aan de He[illegible] L. F. en C. H. D. B. BALLOT.

Om te aanvaarden den 15den November 1854 [illegible] zien 8 dagen vóór den Verkoopdag, dagelijks, op [illegible] ZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te [illegible]

ZEEUWSCH IJPEN HOU[illegible]

Op ZATURDAG den 14den October 1854, des voo[illegible] te 11 uur, zal bij den Molen van H. BLOUW, bu[illegible] Kleine Poortje, bij *Groningen*, publiek worden ver[illegible]

Eene partij extra zware en mooije **ZEEUW**[illegible] **IJPEN STAMMEN**, zeer geschikt tot [illegible] Dagelijks te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHO[illegible]

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, N[illegible] *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven [illegible] Weduwe K. H. VAN CALCAR, te *Midwolda*, op WO[illegible] den 18den October 1854, des avonds te zes uur, [illegible] van den Kastelein W. J. ZELLING, te *Midwolda*, [illegible] lijke Veiling te verkoopen:

Eene **BEHUIZIN**[illegible] in twee afzonderlijke WON[illegible] met daarbij behoorenden T[illegible] staande en gelegen te *Mi*[illegible] groot 26 R., 10 E., doende jaarlijks tot gr[illegible] *f* 7—50.

De Verkoopconditiën liggen ter lezing ten Kant[illegible] den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, N[illegible] *Winschoten*, gedenkt, op DONDERDAG den 19de[illegible] ber 1854, des avonds te zes uur, ten Huize [illegible] Logementhouder B. CKAKER, te *Beerta*, in [illegible] Veiling te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZIN**[illegible] **TUIN**, staande en gelegen [illegible] doende jaarlijks tot grondpacht [illegible] in eigendom toebehoorend[illegible] KLAAS GEERTS WEVER; — en

II. Eene **BEHUIZING** en **TUIN**, mede te [illegible] staande en gelegen, VRIJE EIGEN GROND, in ei[illegible] toebehoorende aan L. L. WEVER en Vrouw.

B. HAITZEMA VIËTOR.

UIT DE HAND TE KO[illegible]

door toevallige omstandigheden

Eene roijale, NIEUWE [illegible] MANS BEHUIZING met [illegible] netten WINKELOPSTAND, [illegible] HUIS, enz., staande op het [illegible] naamste en gunstigste gedee[illegible] het aan den Straatweg [illegible] ruim bevolkte vlek *Gorredijk*, Provincie *Friesland*; tot nog toe met goed succes eene ***MANUFAKT***[illegible] ***AFFAIRE*** is uitgeoefend; zijnde tevens zeer [illegible] tot ***APOTHEEK.*** Te bevragen bij den te[illegible] digen Eigenaar E. WESTRA, te *Gorredijk.*

UIT DE HAND TE KO[illegible]

wegens vertrek naar elders [illegible] **HEEREN BEHUIZIN**[illegible] **TUIN**, staande en gelegen [illegible] Kerkelaan te *Veendam.* Te [illegible] gen bij Mejufvrouw de Wed. J. H. HAZEWINKE[illegible]

TE HUUR OF UIT DE HAND TE K[illegible]

Eene **HEEREN BE**[illegible] **ZING** met **TUIN**, [illegible] *Kanaal*, zeer geschikt [illegible] ***MED. DOCTOR***, [illegible] ***THEEK***, of ***MANU***[illegible] ***TUURWINKEL.*** [illegible] den Eigenaar E. J. HARDENBERG.

Let Wel!

De ondergeteekende, de **BOOMKWEEKERIJ** te ***Bergum***, door wijlen zijne Moeder, de Weduwe [illegible] KE TIETES BOSGRA, gedreven, op zijn' Naam [illegible] zijne **Rekening** voortzettende, beveelt zich [illegible] tot het leveren van **STAM-** en **VRUCHTBOO**[illegible] **JONG PLANTSOEN, HEESTERS, ZADEN** en al wat verder tot zijn Vak behoort [illegible] belofte eener accurate en civiele bediening.

BERGUM, 11 October 1854.

A. O. BOSGRA.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*: medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetensch[illegible]*

OCTOBER 1854.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
1	767,63	766,65	765,77	11,8	16,5	11,5	0,98	0,79	0,96	W.N.W.	W.N.W.	W.N.W.	betrokken	bewolkt	helder
2	763,65	761,64	759,28	12,6	16,9	12,6	max.	0,85	max.	„	Z.W.t.W.	Z.W.	„	helder	[illegible]
3	750,10	749,84	754,02	12,2	13,6	11,2	max.	0,77	0,76	Z.Z.W.	W.t.N.	N.W.t.W.	wein. bewolkt	bewolkt	bewolkt
4	756,21	755,31	753,10	9,2	11,7	9,6	0,85	0,78	0,95	W.t.N.	„	Z.W.	betrokken	betrokken	betrokken
5	748,69	747,42	747,17	13,2	15,0	12,4	0,99	0,98	max.	Z.Z.W.	Z.W.	W.N.W.	regen	„	regen
6	749,61	750,22	751,95	12,4	13,0	11,3	max.	0,98	0,95	Z.Z.W.	Z.Z.W.	W.	betrokken	„	[illegible]
7	758,20	761,51	765,59	9,2	12,0	8,4	0,97	0,89	0,86	N.O.t.N.	N.W.t.W.	N.t.O.	„	bewolkt	helder

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.